Výroční zpráva
Státní technické knihovny
1999

Praha
říjen 2000

Obsah

Obsah i
ÚVOD 1
TVORBA FONDŮ 2
Doplňování neperiodických informačních zdrojů 2
Domácí literatura 2
Zahraniční literatura 3
Doplňování periodických informačních zdrojů 3
Domácí periodika 3
Zahraniční periodika 4
Doplňování specializovaných informačních zdrojů 4
Elektronické dokumenty 4
Firemní informační zdroje 5
Disertace 5
ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍCH FONDŮ 6
Zpracování nových přírůstků 6
Informační aparát pro zpřístupňování knihovních fondů 6
Retrospektivní konverze katalogů 7
Zpracování historického fondu 8
OCHRANA FONDŮ 9
Historický fond 9
Revize a obsahová prověrka fondu 9
SLUŽBY 10
Uživatelé 10
Středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb 11
Služby firemní literatury 11
Reprografické služby 12
Mezinárodní meziknihovní služby 12
Uživatelská konta 13
Přístup k elektronickým časopisům 13
INVIK STK – INTEGROVANÁ VIRTUÁLNÍ KNIHOVNA 14
SPOLUPRÁCE S KNIHOVNAMI, ORGANIZACEMI A SYSTÉMY 14
Mezinárodní spolupráce 15
ISSN 15
EAGLE/SIGLE/KSŠL 15
ISRN 16
Národní spolupráce 16
Virtuální polytechnická knihovna 16
Disertace 17
Analytická bibliografie ANL 17
Kooperace v bibliografické a rešeršní činnosti 18
CASLIN 18
PSH 18

ŠKOLICÍ STŘEDISKO STK 189
VZTAHY K VEŘEJNOSTI 19
Sponzoři 20
Media 20
INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE, TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA 20
OPAC 20
Z 39.50 20
Technická infrastruktura 21
LAN 21
Servery 21
Pracovní stanice 21
Programové vybavení 21
MATERIÁLNÍ, PRACOVNÍ A PROVOZNÍ PODMÍNKY 22
Hospodaření STK 22
Prostory STK, náklady na provoz, údržbu a opravy 23
Úpravy objektu 23
Nová budova 23
Dary Státní technické knihovně 24
Knižní dary 24
Finanční dary 24
VÝZKUMNÉ ÚKOLY, GRANTY 24
1. Rozvoj informační sítě veřejných knihoven (RISK – program Ministerstva kultury) 24
Memoriae mundi series Bohemica - Digitalizace starých tisků z fondu Státní technické knihovny 24
Právní aspekty poskytování knihovních elektronických a reprografických služeb 24
2. Knihovna 21. století (program Ministerstva kultury) 25
Uspořádání semináře o elektronických službách pro pracovníky veřejně přístupných knihoven 25
3. OSI/NLP 25
Training Centre of the State Technical Library – completion (Školicí středisko STK – dovybavení) 25
PUBLIKAČNÍ ČINNOST ZAMĚSTNANCŮ STK 26
PŘEHLED ÚTVARŮ STK 28
JMENNÝ SEZNAM PRACOVNÍKŮ 29
STATISTIKY 31
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA 37

ÚVOD

Ke konci tisíciletí pádí technický pokrok čím dále rychleji a přirozeně se nezastavuje před branami tak tradicí zatížených institucí jako jsou knihovny. Rok 1999 byl ve Státní technické knihovně ve znamení změn, některými knihovna reagovala na posun potřeb či spíš důrazů uživatelské obce, jinými se snaží kráčet novým požadavkům vstříc, ještě než propuknou plnou silou.

Hlavním smyslem změn bylo především zvýšení kvality služeb, a to nejen jejich zrychlení či zavedení služeb nových, ale zejména zlepšení průzračnosti a srozumitelnosti, a tedy důslednější ohleduplnosti vůči uživateli přicházejícímu s netriviálním požadavkem. Cílem je, aby knihovna – v reakci na takový požadavek – na jediném místě poskytla informaci ze všech zdrojů, které vlastní, ke kterým má přístup, či o nichž i jenom ví, že existují. Dlouhodobějším cílem je sjednocení veškerého informačního aparátu pro všechny druhy dokumentů pro usnadnění samoobslužného využití zdrojů knihovny na jedné straně a rozumné odstupňování poskytovaných služeb asistovaných na straně druhé. Tomu napomáhá sjednocené zacházení se všemi druhy dokumentů, ať jde o jednotnou, byť odstupňovanou úroveň jejich knihovnického zpracování nebo o standardizované ukládání a zejména pak využívání ve službách. Dalším cílem reorganizace bylo zlepšení zpětné vazby mezi pracovištěm vytvářejícím věcný popis dokumentů a mezi uživateli jejich výsledků, tj. rešeršéry či pracovníky referenčních služeb, což by opět mělo zvýšit možnou kvalitu služeb. Logickým závěrem bylo sloučení těchto funkcí do jednoho útvaru. Výrazem změn pak byly jak úpravy organizační struktury, tak i drobné změny směřující k logičtějšímu uspořádání – v daných možnostech – čtenářských prostor.

Aby mohla knihovna udržovat kvalitu svých služeb na výši požadavků doby, potřebuje mít vzdělané pracovníky, tedy nejenom je získat, ale jejich kvalifikaci trvale udržovat, prohlubovat a přizpůsobovat. Proto bylo dalším, zejména z hlediska prostorových nároků náročným, požadavkem reorganizace ustavení samostatného útvaru pro vzdělávání a vybudování víceúčelového vzdělávacího centra.

Věrna svým tradicím, knihovna se silně angažovala jak v projektu usilujícímu o novou, s Evropou kompatibilní úpravu autorského zákona, která by měla umožnit využívání nejmodernějších informačních technologií bez újmy na oprávněných zájmech autorů, resp. jejich jménem jednajících vydavatelů, tak i v projektu, jehož cílem bylo citelně zlepšit kvalitu fondů českých knihoven, a to jak v tradiční tištěné formě, tak i v elektronické. Přestože se projekt – s koordinační účastí STK – nakonec neuskutečnil, pozoruhodně se přetvořil a skvěle připravil jak jednotlivé týmy, tak i půdu pro vyhlášení programu podpory informační infrastruktury výzkumu a vývoje v závěru roku. Byl rovněž jedním z impulsů vzniku projektu Virtuální polytechnické knihovny. Další projekty se pohybovaly v oblastech pro STK nových jako byla digitalizace vybraného vzorku starých tisků, spolupráce při uspořádání velice úspěšného mezinárodního semináře CASLIN'99 a konečně i první seminář v novém vzdělávacím středisku o elektronických službách. Na podporu reálné integrace systémů iniciovala STK vznik neformální skupiny potenciálních i skutečných uživatelů protokolu Z39.50 pro spolupráci mezi systémy.

Přestože jsme se věnovali drobným úpravám našeho sídla v Klementinu, práce na přípravě výstavby nové budovy v Dejvicích neustaly a soustředily se na stanovení potřeb participujících knihoven a shromáždění údajového základu pro sestavení stavebního programu a materiálu pro jednání vlády o výstavbě nové Technické knihovny.

Toto vše Státní technická knihovna činila vedle své rutinní každodenní služby vzdělávající se mládeži, odborníkům z ústavů i „člověku z ulice". Ti všichni jsou našimi klienty a kvalitní služba pro ně je naším posláním.

Ing. Martin Svoboda
ředitel Státní technické knihovny

TVORBA FONDŮ

PhDr. Anna Patočková, vedoucí odboru tvorby a revize základního fondu

Fondy Státní technická knihovny jsou patrně největší výběrovou sbírkou tradičních i netradičních domácích i zahraničních informačních zdrojů z technických a dalších s technikou souvisejících vědních oborů na území České republiky. Tematickou, druhovou, jazykovou, geografickou a institucionální strukturu fondu v současnosti určuje „Profil knihovního fondu Státní technické knihovny“, který rovněž stanoví úplnost a rozsah doplňování jednotlivých druhů a typů informačních zdrojů a časové pásmo jejich zařazování do fondu a případného vyřazování.

Při reorganizaci STK v polovině roku 1999 byly do jednoho organizačního útvaru soustředěny akviziční procesy a jmenné zpracování všech typů informačních zdrojů, které knihovna do svého fondu získává. Tím byly vytvořeny podmínky pro naplnění zásad jednotné akviziční politiky základních i specializovaných fondů i jejich katalogizace podle jednotných pravidel jmenného zpracování. Kapacity uvolněné výraznou racionalizací této činnosti byly využity ke zřízení nového organizačního útvaru specializovaného na správu tradičních i elektronických katalogů a jejich retrospektivní konverzi.

Problémem stále zůstává nákup informačních zdrojů jak na klasických, tak i na moderních nosičích. Jejich ceny se rok od roku zvyšují o hodnoty převyšující i deset procent. V protikladu k tomuto faktu část běžného finančního rozpočtu knihovny věnovaná na nákup informačních zdrojů v posledních letech přes veškerá úsporná opatření klesala. Proto je tzv. úsporný akviziční program, zpracovaný v r. 1997 kvůli úsporným opatřením státního rozpočtu, stále aktuální a znamená nejen snížení počtu duplikátů a multiplikátů domácích titulů, což je pro uživatele velmi nepříjemné zejména u studijních zdrojů, ale i znemožnění nákupu zahraničních klasických i moderních informačních zdrojů a – což je nejbolestnější – také rušení stávajících dlouholetých kontinuací.

Doplňování neperiodických informačních zdrojů

Domácí literatura

Česká produkce, kterou se STK snaží získat v relativní úplnosti, se stále vyznačuje nedostatkem informačních zdrojů schopných pokrýt celý repertoár oborů stanovených tematickým profilem knihovního fondu STK. Dostatečně pokryty jsou elektronika, výpočetní technika, některé obory chemické i některé aplikované přírodní vědy či průřezové společenské vědy, avšak ani zde nelze bezezbytku uspokojit požadavky uživatelů, protože nelze z finančních důvodů zajistit potřebný počet exemplářů. Publikace z tradičních technických oborů, jako jsou např. strojírenství, materiály a technologie jejich zpracování, stavebnictví a inženýrské stavitelství, jsou vydávány minimálně, nemluvě o literatuře oborů, které jsou v ČR v útlumu, jako např. těžba nerostů, hornictví, hutnictví a spotřební průmysl. Domácí knižní trh odborné literatury není dosud konsolidován, řada anoncovaných titulů není vůbec vydána a pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd neexistuje instituce, která by umožnila nákup domácích primárních odborných informačních zdrojů s výraznými slevami pro knihovny. Slevy lze získat pouze individuálním jednáním s vydavateli nebo dodavateli; při malých nákladech domácí odborné literatury jsou zanedbatelné.

Celkem byly získány 2 604 svazky domácích neperiodických titulů:

nákup	1969	75,5 %
dary	621	24,0 %
náhrada	13	0,5 %

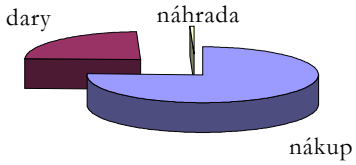

Zahraniční literatura

Zahraniční informační zdroje nakupuje STK převážně od domácích dodavatelů za výhodnějších podmínek, než jsou přímé dodávky ze zahraničí, nicméně STK využívá i dalších možností, např. slev poskytovaných zahraničními vydavateli na pražském knižním veletrhu nebo slev u příležitosti konání výstav produkce zahraničních vydavatelů ve Státní technické knihovně (v r. 1999 Springer a Dekker). Pro větší úspornost byl odběr několika řad seriálových publikací převeden od zahraničního k domácímu dodavateli počínaje rokem 2000.

Část přírůstku knihovního fondu je získávána mezinárodní výměnou. Její finanční výhodnost (umožňuje získat dokumenty až třiapůlkrát levněji než nákupem) je vyvážena vyššími nároky na sledování, vyhodnocování a korekci tematického zaměření informačních zdrojů nabízených ze zahraničí. Její výsledky do značné míry závisejí na ochotě a schopnosti zahraničních partnerů nabídnout ty dokumenty, které odpovídají potřebám STK.

Celkem bylo získáno 1 086 svazků zahraničních neperiodik:

nákup	616	57,5 %
dary	65	5,5 %
výměna	400	36,5 %
náhrada	5	0,5 %

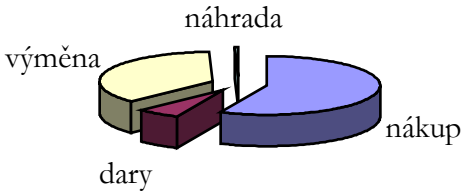

Doplňování periodických informačních zdrojů

V průběhu roku 1999 se skladba a odběr časopisů poněkud změnily oproti letům předcházejícím. Do základního knihovního fondu časopisů byly během prvního pololetí integrovány **firemní časopisy** v počtu 207 titulů, které až do reorganizace získávaly, evidovaly a zpracovávaly útvary specializované na firemní literaturu. Zároveň však o 43 tituly klesl počet zahraničních časopisů nakupovaných.

Celkový počet získaných periodik činí 1 702 tituly.

Domácí periodika

Česká časopisecká produkce je doplňována na základě profilu knihovního fondu STK v relativní úplnosti a je co do počtu titulů relativně stálá. Problémy finančního rázu nastanou s účinností nového tiskového zákona, který STK odňal právo oborového povinného výtisku. Tím stoupnou finanční nároky nákupu domácích časopisů o cca 250 tisíc Kč s každoročním nárůstem cca 10%.

Celkem bylo získáno 373 tuzemské tituly periodik:

nákup	28	8 %
nákup a PV	64	17 %
darem	50	13 %
povinný výtisk	231	62 %

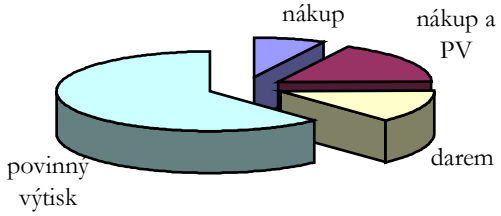

Zahraniční periodika

Celkový počet zahraničních periodik ve fondu STK v tomto roce mírně vzrostl, avšak počet titulů získávaných nákupem, přes navýšení příspěvku mimo běžný rozpočet koncem roku, opět meziročně poklesl vzhledem k nárůstu cen. Při vynuceném rušení odběru časopisů byla vzata v úvahu míra využívání jednotlivých titulů, zachování proporcí mezi jednotlivými obory a kontinuita jednotlivých titulů.

Celkem bylo získáno 1 329 zahraničních periodik:

nákup	900	68 %
dary	239	18 %
výměna	190	14 %

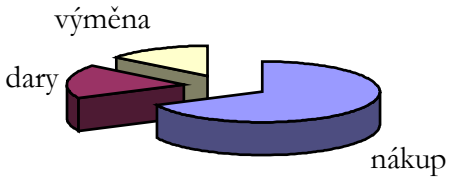

Objednávky a faktury předplatného zahraničních časopisů na rok 2000 byly zpracovány na přelomu prvního a druhého pololetí a po dodatečném přídělu finančních prostředků ještě koncem roku 1999. Tento dodatečný příděl umožnil zvýšit počet nakupovaných zahraničních časopisů z 900 titulů v roce 1999 na 965 titulů objednaných na rok 2000. Na financování předplatného objednávek na rok 2000 byly získány vedle běžného rozpočtu STK **další finanční zdroje** - sponzorský dar od firmy Škoda Auto, za který byly objednány dva tituly časopisů a finanční prostředky poskytnuté STK jako institucionální dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v návaznosti na výzkumný záměr „MSM/000010001 - Zajištění informačních zdrojů a služeb z oblasti techniky a příbuzných věd pro VaV na časopisy pro výzkum a vývoj“, za které byla předplacena objednávka 163 titulů časopisů pro VaV k odběru v roce 2000.

Doplňování specializovaných informačních zdrojů

Elektronické dokumenty

Primární elektronické informační zdroje na hmotných nosičích nejsou dosud doplňovány v míře, která by odpovídala jejich významu a informačnímu potenciálu. Je to dáno jednak novostí těchto zdrojů v českých zemích, i když ve světě jsou využívány již řadu let, ale zejména omezenými finančními prostředky, které je možné využít na jejich nákup. Do fondu STK se tak tyto zdroje dostávají především jako přílohy klasických tištěných dokumentů, ať již periodických či neperiodických. Jako samostatné informační zdroje jsou ve fondu zastoupeny především jako slovníky, příručky a encyklopedie.

V roce 1999 byly poprvé uzavřeny licenční smlouvy na přímý přístup k elektronickým plnotextovým verzím časopisů odebíraných do fondu STK v tištěné formě. Blíže viz oddíl „Přístup k elektronickým časopisům“ v části „Služby“.

Dále pokračuje vyhledávání na internetu volně přístupných časopisů, jejichž identifikační záznamy budou integrovány do informačního aparátu STK. Na stránce http://www.stk.cz/prirucky/casopisy/index.htm najde uživatel přehled cca 1 200 (tedy asi 70% počtu „řádně nakupovaných“) titulů v abecedním i předmětovém uspořádání s hypertextovými odkazy na příslušné elektronické časopisy. Jednotlivé tituly zpřístupňují buď plné texty článků, nebo jejich abstrakty či popis článků vyjádřený klíčovými slovy. Stránka je průběžně sledována a aktualizována. Touto službou se STK snaží rozšířit svůj informační potenciál každoročně omezovaný snižováním disponibilního rozpočtu, a tím i počtu titulů periodik.

Elektronické informační zdroje sekundární a smíšené jsou ve speciálních fondech STK zastoupeny především bázemi dat na CD-ROM. Pro uživatele i pro služební potřebu byly v STK k dispozici následující báze dat:

ASPI – nahrazuje bázi JURIX
Compendex
Computer Select
Česká národní bibliografie
Firemní monitor
INSPEC
ISSN
Seznam českých norem
SIGLE
Ulrich's Plus

Přehled uvedených bází a jejich obsahové charakteristiky jsou uvedeny na stránce http://www.stk.cz/cd-rom/prehled.htm

Pro rok 2000 byly nově předplaceny báze ANOPRESS a Journal Citation Reports 1998, naproti tomu bylo zrušeno předplatné Science Citation Index (předpokládá se využití služeb Web of Science v rámci programu „Informační zdroje pro výzkum a vývoj") a BD Novell.

Firemní informační zdroje

V polovině roku 1999 roku STK změnila režim akvizice firemní literatury. Pro fond STK není dále vyhledávána drobná firemní literatury, jako jsou letáky a prospekty. Akvizice se zaměřuje zejména na firemní informační zdroje s časově neomezenou nebo střednědobou informační hodnotou typu katalogů, adresářů, zpráv a jiných obsáhlejších publikací.

Celkem bylo získáno 5 277 titulů od 1 277 firem:

Firemní literatura	tituly	jednotky
zahraniční	4 192	5 358
tuzemské	1 085	1 570

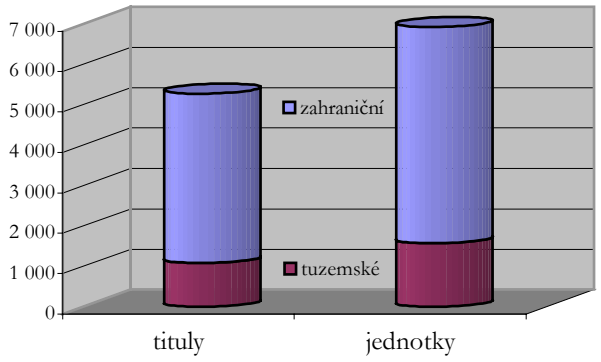

Písemná forma akvizice (dopisy firmám) byla doplňována osobními návštěvami odborných technických výstav v Praze. Byl obnoven nákup zahraničních adresářů.

Disertace

Z iniciativy Národní knihovny ČR a se souhlasem MŠMT potvrzeným úpravou statutu převzala STK od Národní knihovny ČR agendu zpracování disertačních prací včetně autoreferátů. Blíže viz oddíl „Disertace" v části „Spolupráce s knihovnami, organizacemi a systémy".

ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍCH FONDŮ

Zpracování nových přírůstků

Přírůstky zařazované do fondů STK procházejí zpracovatelskou linkou, ve které se evidují a katalogizují. Evidence se řídí Směrnicemi MK ČR čj. 10284/69 v platném znění, o evidenci a revizi knihovních fondů v knihovnách jednotné soustavy.

Při **jmenné katalogizaci** jsou průběžně implementovány mezinárodní standardy AACR2R a UNIMARC. Ve fázi příprav je zpracování souborů autorit, které dosud chybějí pro zahájení popisu pod korporativním autorem.

Věcné zpracování bylo v polovině roku zásadním způsobem reorganizováno. Pracovníci věcného popisu byli začleněni do nově vytvořeného střediska studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb. Smyslem tohoto opatření je snaha jednak o zavedení tzv. referentského systému do skupiny odborně a intelektuálně náročných služeb uživatelům, jednak o přiblížení indexačních a vyhledávacích procesů uživatelům a odstranění jejich izolace, která v minulosti vedla k nežádoucím stereotypům ve věcném popisu dokumentů.

Jmenným popisem bylo zpracováno:

knihovní jednotky	3 096
vázané časopisy	5 631
nové tituly časopisů	210
disertace	493

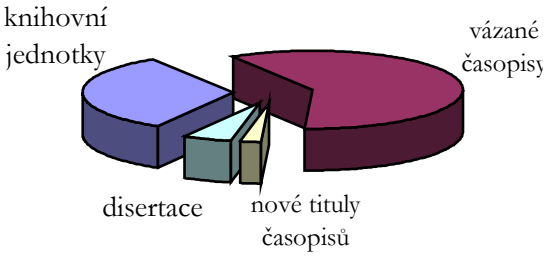

Dále byly zpracovány přírůstky

- 455 elektronických informačních zdrojů typu příloh k tištěným dokumentům
- 4 103 tituly firemní literatury

Věcným popisem (podle MDT, předmětovými hesly a hesly Polytematického strukturovaného hesláře bylo zpracováno:

knihovní jednotky	2 836
vázané časopisy	168
mikrografická média	4
elektronická média	2
firemní literatura (tituly)	4103

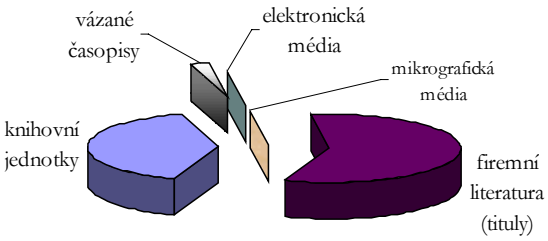

Do pololetí byla věcně zpracovávána veškerá firemní literatura, po reorganizaci je věcně zpracovávána pouze firemní literatura, která je začleněna do základního fondu STK pod signaturou X,Y.

Informační aparát pro zpřístupňování knihovních fondů

Klasické lístkové katalogy pro uživatele přestaly být doplňovány k 31. prosinci 1998, avšak změny a opravy lístků (záznamů) zařazených do těchto katalogů jsou zajišťovány nadále. Průběžně se doplňují pouze lístkové služební (generální) katalogy knižního a časopiseckého fondu. Stav všech lístkových katalogů činil ke konci roku 1999 4 242 837 záznamů.

Lístkové čtenářské katalogy knižního fondu jsou řazeny abecedně (dle jmen autorů či prvního slova názvu), předmětově (dle předmětových hesel) a systematicky (dle mezinárodního desetinného třídění - MDT). Lístkové čtenářské katalogy časopiseckého fondu jsou řazeny abecedně (dle názvů časopisů) a systematicky (dle MDT).

Elektronické katalogy neboli OPAC (Online Public Acces Catalogue) neperiodických publikací a časopisů jsou uživatelům přístupny v podobě terminálové (telnet) a v mnohem přívětivější verzi webovské (http://www.stk.cz/cgi bin/charset/katalogy/index.htm).

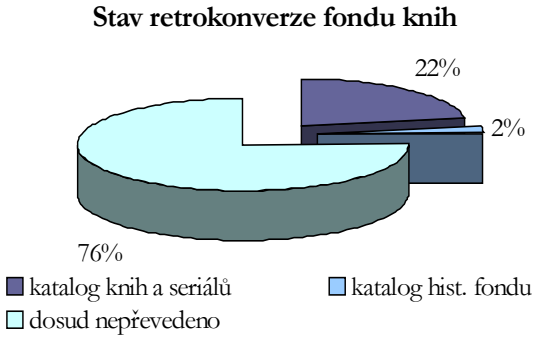

Služební verze elektronických katalogů představují databáze KATALOG (obsahuje v úplnosti přírůstky knižního fondu STK od roku 1992 a retrokonvertované záznamy přírůstků knih od roku 1978, které však dosud nejsou kompletní nebo neprošly závěrečnou kontrolou, dále záznamy firemní literatury od druhé poloviny r. 1999 a záznamy 493 disertací převzatých od Národní knihovny ČR) a databáze KATCAS (obsahuje záznamy časopisů, které došly do STK od r. 1992, od září 1999 probíhá i rutinní zpracování firemních časopisů). Služební katalogizační záznamy firemních informačních zdrojů za rok 1999 jsou obsaženy rovněž v bázi dat FL.

Báze dat KATALOG zahrnuje celkem 163 766 záznamů, KATCAS 3 380 záznamů, OPAC knih má 136 429 záznamů, OPAC časopisů 3 396 záznamů.

Do katalogu časopisů bylo implementováno zobrazování záznamů nově došlých čísel. Firemní literatura je integrována do linky zpracování a začleněna do katalogu OPAC.

OPAC je provázán s automatizovaným výpůjčním systémem, přímo z katalogu lze objednávat a rezervovat publikace.

Kromě OPAC obsahují webovské stránky STK http://www.stk.cz/ odkazy na další zdroje a na ně navázané služby (srovnej výše citované stránky v kap. Elektronické dokumenty)

V r. 1999 došlo k podstatné změně v přípravě tradičního Seznamu technických a přírodovědných časopisů objednaných do STK, vybraných vysokoškolských knihoven a SVK na rok …“. Databáze, na jejímž základě je tento seznam zpracováván, byla nově navržena a zpřístupněna spolupracujícím knihovnám na webu STK v podobě souborného katalogu VPK. Knihovny nyní mohou samy doplňovat údaje o objednávkách svých časopisů na příští období. Pokud z nějakého důvodu nemohou této možnosti využít, STK zajistí přepis dat z jimi zaslaných písemných přehledů do aktualizovaného souboru. O spolupráci na tomto seznamu projevilo zájem několik dalších knihoven, jejichž záznamy již nový seznam obsahuje. Byl vytvořen nový adresář knihoven spolupracujících na tvorbě seznamu a knihoven potenciálních účastníků souborného katalogu časopisů, který se v roce 2000 bude transformovat na **Souborný katalog Virtuální polytechnické knihovny**. Projekt Virtuální polytechnické knihovny je jednou z částí projektu „Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací a služeb pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd“ přihlášeného do programu LI2000 „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ (blíže viz oddíl „Virtuální polytechnická knihovna“ v části „Spolupráce s knihovnami, organizacemi a systémy“).

Retrospektivní konverze katalogů

Retrospektivní konverze katalogizačních záznamů knižního fondu pokračovala v tomto roce ve dvou směrech:

- Korektury a revize retrokonverze nové signatury (přírůstků z let 1978 – 1991 spočívající v doplňování z různých důvodů chybějících záznamů a v opravách a doplňcích v souboru cca 150 000 retrokonvertovaných záznamů.V tomto roce byly zrevidovány a opraveny záznamy z let 1985 a 1987 (v předchozích letech byly již revidovány a opraveny roky 1981 - 1984, 1986, 1988 - 1990).
- Konverze záznamů tzv. „živého fondu“ staré signatury (přírůstky z let 1914 - 1977). Zpracování staré signatury knižního fondu je velmi často komplikované. Jedná se o fond signovaný různým

způsobem, bez přírůstkových čísel, různých dílových částí, duplicit a různých vydání na stejné signatuře, s dlouhými řadami edic stojících pod jednou signaturou. Nové zpracování je pojato komplexně, problémy jsou řešeny s knihou v ruce. U všech publikací je doplňován, případně obměňován čárový kód.

Práce v této oblasti postupovaly dosud dosti pomalu vzhledem k náročnosti retrokonverze a nedostatečným kapacitám. V rámci reorganizace bylo proto zřízeno speciální oddělení, které má retrokonverzi (kromě dalších činností) v regulérní náplni práce a může se jí věnovat průběžně s podstatně větší intenzitou. Výsledky činnosti nového oddělení ve druhém pololetí již nasvědčují tomu, že retrokonverze záznamů staré i nové signatury bude postupovat v budoucnu podstatně rychleji a v kvalitě odpovídající současným nárokům na tvorbu katalogizačních záznamů.

Zpracování historického fondu

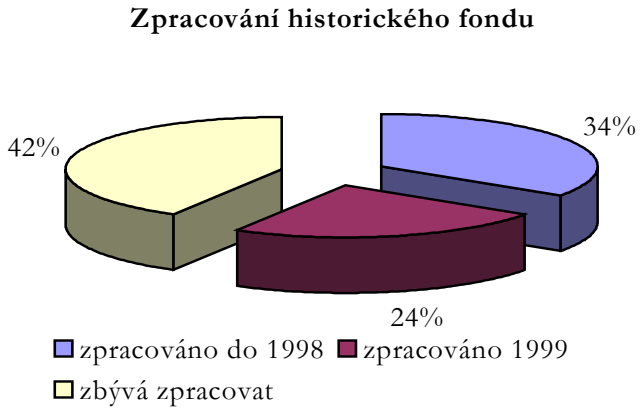

Databáze historického fondu knih STK z let 1718 - 1913 má od svého vzniku do konce roku 1999 rozsah 7 677 úplných záznamů popisujících 5 118 popisných jednotek a 9 107 neúplných inventárních záznamů, čekajících na doplnění (výchozí počet inventárních záznamů byl 14 225 popisných jednotek).

Podle originálů publikací bylo katalogizačně zpracováno a k uložení do databáze historického fondu připraveno 4 745 záznamů popisujících 3 164 popisných jednotek a 745 úplných záznamů bylo do databáze uloženo. Z výchozího počtu 14 225 záznamů popisných jednotek je tedy zpracováno (tj. uloženo nebo připraveno k uložení do báze dat) 8 282. Za rok 1999 postoupilo zpracování tohoto fondu o 3 391 inventárních záznamů, tj. o 24% a dosáhlo tak 58% celého historického fondu knih STK.

Vedle katalogizace včetně věcného zpracování podle historického systematického třídění byla zpracována druhá verze Manuálu pro katalogizaci podle UNIMARC 1994 (překlad 1996 a dodatek překlad 1998). Knihovně Akademie věd ČR byl předán soubor záznamů bohemik pro celostátně vedenou databázi těchto tisků.

Skupina expertů STK zahájila práce na dokumentech upravujících zpřístupňování starých tisků veřejnosti. Byly zpracovány úvodní materiály pro řešení problému zpřístupnění databáze historického fondu a originálů starých tisků. Jsou to dokumenty „Zpřístupnění databáze historického fondu knih STK“, „Staré tisky z fondu STK - Zpřístupňování informací a originálů, digitalizace“ a návrh „Badatelského řádu“.

OCHRANA FONDŮ

Ochrana fondů STK se týká především ochrany proti běžnému opotřebování a proti odcizování. Experimentálně byly pořízeny digitální ochranné kopie pěti vybraných exemplářů z fondu starých tisků STK, které budou zpřístupněny v síti STK i na internetu.

V roce 1999 bylo na ochranu knihovních fondů před zcizením ošetřeno elektromagnetickou etiketou dalších 31 tisíc knihovních jednotek. Každý nový přírůstek a každý svazek, který je absenčně půjčován z knihovny, je touto etiketou opatřen, stejně jako dokumenty příruční knihovny ve volně přístupném fondu ve všeobecné studovně.

Mgr. Mária Kolářová, vedoucí odboru využívání primárních fondů

Podařilo se vyrovnat schodek z roku 1998 ve vazbě časopisů a skript, včetně převazby poškozených publikací (svázáno 5 454 svazků časopisů, 469 skript, 25 převazeb), takže ke konci roku byly kompletně svázány časopisy z roku 1996 a 1997.

Ochrana fondu nejvíce využívaných a tím i poškozovaných titulů periodik pokračovala formou digitalizace pěti vybraných titulů českých periodik (bylo digitalizováno 55 čísel, tj. 8 720 souborů). Kompletní ročníky časopisů jsou ukládány na CD-ROM jako archivní výtisky a jsou dostupné pracovníkům i uživatelům knihovny pokud je primární dokument poškozen. CD-ROM jsou uloženy v mediatéce v počítačové studovně.

Historický fond

Jádro historické části fondu STK (cca 1 200 svazků dokumentů od 15. stol. do poloviny 19. století) je uloženo ve speciálních trezorových skříních v samostatném uzavřeném prostoru, kde jsou sledovány a regulovány vhodné klimatické podmínky (teplota a vlhkost). Využívání tohoto fondu je umožněno pouze k badatelským účelům a podléhá badatelskému řádu.

Novější část historického fondu (od poloviny 19. století do roku 1920) je uložena v depozitním skladu a je využívána pouze k prezenčnímu studiu ve všeobecné studovně při dodržení speciálních podmínek.

Revize a obsahová prověrka fondu

Obsahová prověrka základního knihovního fondu pokračovala prověřováním společensko-politické literatury z let 1950-1989 s následným vyřazením knihovních jednotek nesouvisejících s profilem knihovního fondu STK. V květnu 1999 byla zahájena dlouhodobá obsahová prověrka drobných tisků a literatury s dočasným obsahovým významem, jejímž cílem je vyřazení nepotřebných dokumentů.. Průběžně probíhala revize základního fondu signatury A. Do konce roku bylo takto vyřazeno 2 450 knihovních jednotek

Generální inventární revize v roce 1999 neprobíhala.

SLUŽBY

Reorganizace STK k 1.7.1999 značně ovlivnila strukturu a organizaci služeb knihovny. Vznikl odbor služeb, správy a ochrany fondů, v němž byla zřízena nová oddělení – středisko studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb, oddělení výpůjčních služeb, oddělení meziknihovních služeb, oddělení reprografie a digitálních služeb, oddělení správy fondů a oddělení ochrany fondů. Služby byly soustředěny do jednoho útvaru, aby byly pro uživatele ještě více přehledné, příjemné, komplexní a i motivační. Do střediska konzultačních, rešeršních a referenčních služeb byl začleněn i věcný popis dokumentů. Úkolem pracovníků střediska je mj. sledovat při kontaktu s uživateli a vyřizování jejich požadavků sledovat rovněž faktory schopné ovlivnit kvalitu akviziční politiky knihovny a přenášet poznatky o uživatelských potřebách do útvarů zabývajících se tvorbou fondů a při současném výkonu věcného popisu dokumentů a zpětného vyhledávání dokumentů popsaných s pomocí selekčních jazyků STK vyhodnocovat kvalitu indexace i úroveň příslušných jazyků.

Vladimíra Vojtěchová, vedoucí oddělení služeb čtenářům

Vlastní reorganizaci předcházela řada přípravných prací – včlenění fondu firemních časopisů do fondu periodik ve všeobecné studovně, revize a přestěhování fondu firemních dokumentů do skladu III v budově Klementina, výběrová řízení a přestavba místností po archivu firemní literatury na kancelářské prostory, zřízení nového průchodu do budovy Klementina II a přestavba studovny referátové a firemní literatury na středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb.

Zároveň v několika etapách probíhala redislokace pracovníků v návaznosti na nové pracovní postupy. Pro zvýšení přehlednosti a komfortnosti služeb uživatelům byly veškeré služby pro uživatele soustředěny do přízemí a prvního patra. Tyto dislokace si vynutily i přesuny v lince zpracování dokumentů včetně začlenění pracovníků z bývalého oddělení firemní literatury. Hlavní rekonstrukční práce doprovázející reorganizaci a dislokace proběhly v letních měsících, v době menších návštěv knihovny.

Záznamy elektronického katalogu časopisů byly sice rozšířeny o údaje o došlých číslech časopisů, zatím však z této báze nelze interaktivně objednávat výpůjčky. Počet výpůjček z fondu knihovny proti předcházejícímu roku poněkud poklesl, neboť knihovna z nedostatku finančních prostředků omezila nákup duplikátů skript. Výpůjčky skript přitom tvoří 35% veškerých výpůjček z fondu STK. Výrazný pokles výpůjček je zaznamenán u firemní literatury, jelikož od poloviny roku se tzv. "letákové dokumenty" již nezpracovávají do fondu knihovny a jejich výpůjčky se nesledují. Velmi mírný pokles prezenčních výpůjček z fondu norem byl způsoben dvouměsíční přestavbou referenčního střediska.

Uživatelé

V roce 1999 se v STK zaregistroval 14 481 uživatel, z toho je 10 076 studentů. Knihovnu navštívilo 114 053 návštěvníků, každý registrovaný uživatel tak navštívil knihovnu za rok v průměru osmkrát.

Počet návštěvníků a registrovaných uživatelů knihovny poněkud klesl oproti roku 1998, pravděpodobně vlivem elektronických služeb knihovny. Díky stále se rozšiřující nabídce elektronických služeb na webu STK může uživatel minimalizovat počet návštěv knihovny a pro poskytování vybraných služeb může využít uživatelských kont. Zde došlo k nárůstu na 230 % oproti roku předchozímu. Snížení počtu registrovaných uživatelů je způsobeno především omezením nákupu multiplikátů skript a bohužel dosud

převažujícím způsobem studia z těchto textů místo z monografií a z dalších původních publikací.

Více než dvě třetiny uživatelů knihovny tvoří studenti pražských vysokých škol, převážně studenti ČVUT a VŠCHT. Ve školním roce 1998/99 bylo na těchto školách zapsáno 21 964 studentů, z toho jich je téměř 10 tisíc registrovanými uživateli STK.

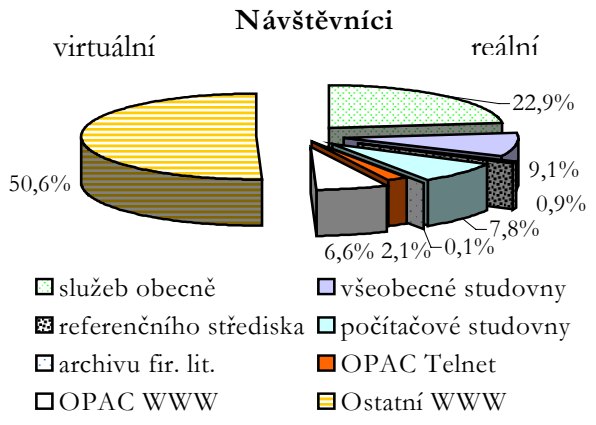

Mírně poklesl počet registrovaných uživatelů počítačové studovny, nejspíše proto, že v Národní knihovně ČR a v Městské knihovně (tedy v bezprostředním okolí STK) byly otevřeny další počítačové studovny. Přesto je tato studovna maximálně vytížená, její klientela se ustálila a nabídka zdrojů se rozšířila. Počítačovou studovnu navštívilo za rok 21 912 uživatelů, tj. 96% oproti r. 1998, každý registrovaný uživatel tedy v průměru čtrnáctkrát (v r. 1998 dvanáctkrát) ale strávili zde celkem 32 868 hodin, tj. 116% proti 28 294 hodinám v r. 1998.

Středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb

Středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb bylo zřízeno v rámci reorganizace STK ke dni 1.7.1999. Po rekonstrukci bývalé studovny referátové a firemní literatury pro nové potřeby začalo středisko 7. září 1999 sloužit uživatelům ve zkušebním provozu a 27. září bylo slavnostně otevřeno.

Cílem tohoto nového pracoviště je rozšířit služby uživatelům nad rámec fondů knihovny. Konzultační a referenční služby pomáhají uživatelům orientovat se v nabídce informací ze zdrojů na internetu, z bází dat a dalších informačních zdrojů. Jak již bylo uvedeno výše, začlenění procesů věcného popisu (indexace) dokumentů (tj. především nových přírůstků knihovny pro záznam do katalogů) do povinností střediska má za cíl dosáhnout (zařazením věcného popisu a zpětného vyhledávání dokumentů do pracovní náplně jednoho pracovníka) vyšší kvality katalogů, kontakt s uživateli pak by měl pozitivně ovlivnit přehled o jejich potřebách a tím zpětně i akviziční politiku knihovny.

Středisko nabízí uživatelům 17 studijních míst a 6 míst u počítačových stanic vybavených Windows NT. Kromě konzultačních rešeršních a referenčních služeb z informačních zdrojů dostupných ve fondu STK i na internetu, nabízí středisko k prezenčnímu studiu referátové časopisy, vybrané báze dat na CD-ROM, firemní adresáře, katalogy a výroční zprávy, sbírku norem ČSN a kompletní Sbírku zákonů od roku 1918. Uživatelé mají možnost využít reprografickou službu.

Bylo zde vyřízeno celkem 133 rešerší ze 134 objednaných (z toho 76 písemných objednávek a 57 rešerší osobně v referenčním středisku). Rešerše byly vypracovány zejména z databází Science Citation Index (102), Compendex a Inspec (27). V referenčním středisku bylo vyřízeno 9 404 referenčních dotazů (1 120 z dokumentů dostupných v knihovně, 2 628 z lokálních bází STK a z UltraNetu, 317 z internetu, 523 z firemní literatury, 49 z bází na CD-ROM).

Služby firemní literatury

Po reorganizaci STK v polovině roku 1999 jsou služby firemní literatury poskytovány odlišně než dosud.[1] Firemní dokumenty, které se staly součástí základního fondu STK jsou půjčovány absenčně nebo

[1] Fond firemní literatury byl zpřístupňován uživatelům knihovny ve studovně referátové a firemní literatury a v archivu firemní literatury. Byl poněkud izolován a uživatelé měli k němu složitější přístup. V rámci reorganizace STK byl fond firemní literatury zařazen do základního fondu knihovny.
Firemní časopisy byly začleněny do volně přístupného fondu časopisů ve všeobecné studovně, starší ročníky byly uloženy do skladu časopisů v budově Klementina. Byly vybrány tituly pro trvalé uchovávání ve fondu, které budou vázány, ostatní tituly budou po třech letech z fondu vyřazovány.

prezenčně prostřednictvím centrálního automatizovaného výpůjčního protokolu. Firemní dokumenty, jejichž informační hodnota nedosahuje určených parametrů, jsou nabízeny uživatelům v referenčním středisku dva měsíce jako novinková služba a po dvou měsících jsou k dispozici k volnému rozebrání.

Reprografické služby

Reprografické služby jsou poskytovány výhradně z dokumentů z fondu STK ve všech studovnách STK, na samoobslužné kopírce v hale služeb a v reprografické laboratoři, kde je možno zhotovit i barevné kopie. V roce 1999 byla barevná kopírka zapojena do počítačové sítě STK, takže je využívána i jako barevná síťová tiskárna.

Počet zhotovených kopií narostl především ve studovnách, kde jsou dokumenty pouze k prezenčnímu studiu.

Prostřednictvím uživatelských kont jsou vzdáleným uživatelům poskytovány kopie elektronickou cestou.

Nový kopírovací stroj se zabudovaným faxem, který přijímá i vyřizuje objednávky kopií primárních dokumentů, umožnil rozšířit v roce 1999 nabídku reprografických služeb o další službu: dodávání kopií faxem.

Ing. Dana Smetanová, vedoucí oddělení meziknihovních a reprografických služeb

Mezinárodní meziknihovní služby

Dlouhodobý růst požadavků na výpůjčky nebo kopie dokumentů ze zahraničních knihoven v roce 1999 pokračoval. Je důkazem stále klesajících možností uspokojit požadavky na informační zdroje z vlastních fondů a z fondů knihoven ČR, což nicméně odpovídá i světovým trendům. Tím významnější jsou úspěchy STK na úseku mezinárodních meziknihovních služeb. Počet požadavků na výpůjčky ze zahraničních knihoven vzrostl oproti roku 1998 o dalších 20 %, z nich bylo kladně vyřízeno téměř 92 %, což je zcela mimořádný výsledek. Primární dokumenty ze zahraničních knihoven jsou stále častěji získávány elektronickou cestou, čímž se doba vyřízení požadavku zkracuje z týdnů a měsíců na dny a hodiny. Vedle využívání německého systému JASON a do- dávky dokumentů z TU Delft byla v roce 1999 navázána spolupráce s dalším německým systémem SUBITO.

Omezené finanční možnosti knihovny nicméně nedovolily nabízené elektronické dodávání dokumentů ze zahraničních knihoven plně rozvíjet. V r. 2000 – s podporou prostředků

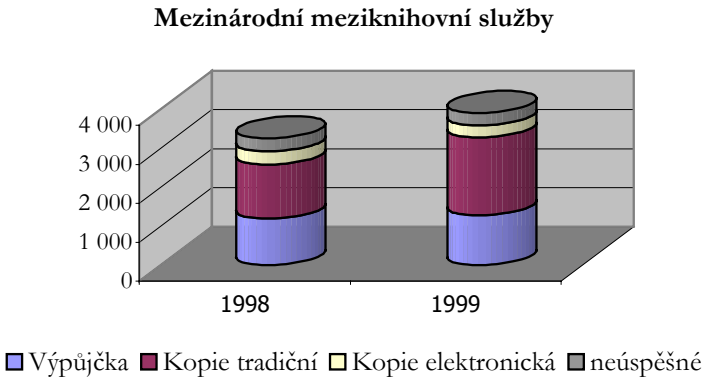

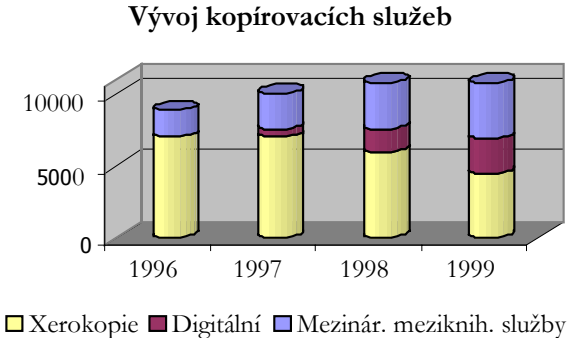

Firemní dokumenty uložené v krabicích v archivu FL (cca 15 tis. krabic) byly revidovány a do skladu v Klementinu bylo předáno 11 360 krabic FL. Méně frekventovaná část fondu FL, která byla uložena ve studovně referátové a firemní literatury, byla rovněž přestěhována do skladu v Klementinu (27 krabic). Aktuální část fondu FL je přístupná uživatelům ve středisku konzultačních, rešeršních a referenčních služeb.

programu „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ - je knihovna připravena významně rozšířit dodávku dokumentů elektronickou cestou z British Library, ze systému ARIEL ze skandinávských knihoven a navázat spolupráci s dalšími knihovnami a systémy ve světě.

Uživatelská konta

Rozšíření nabídky služeb poskytovaných prostřednictvím uživatelského konta (dodávání kopií dokumentů elektronickou cestou, reprografické služby, služba „current contents“, meziknihovní služby národní i mezinárodní) vzbudilo zájem uživatelů a odrazilo se v zakládání nových uživatelských kont. Majitelé kont dnes již většinou využívají všech typů služeb z konta nabízených (v roce 1998 bylo uzavřeno 52 smluv, v roce 1999 již 120, což je nárůst na 230%). Na vyřízených 2 605 požadavků bylo zhotoveno 21 828 souborů elektronicky dodávaných kopií z dokumentů z fondu knihovny.

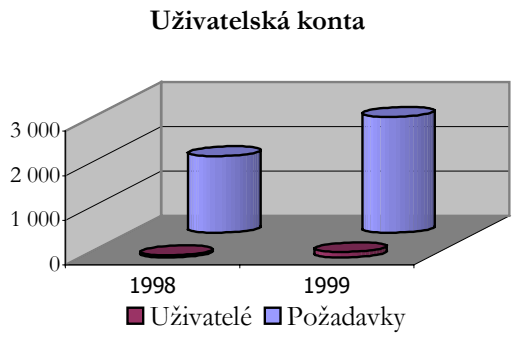

Tato služba je garantována do 48 hodin od doručení objednávky v denním rozsahu do 10 objednávek nebo nanejvýš 100 stran textu z jednoho uživatelského konta.

Na digitalizační pracoviště byl zakoupen další scanner a na poskytování této služby byla zapracována další pracovnice.

Přístup k elektronickým časopisům

Od září 1999 do konce roku 1999 měli uživatelé možnost využít nabídky elektronických časopisů cca 150 titulů z vydavatelství Elsevier a Springer. Zpřístupněno bylo 48 elektronických časopisů nakladatelství Springer a některých dalších nakladatelství v rámci systému M/e/o/s (Minerva electronic on-line services), které jsou dodavatelem poskytovány zdarma navíc k tištěné verzi. Jejich zpřístupnění bude za stejných podmínek pokračovat i v roce 2000. Dále byla uzavřena tříměsíční bezúplatná licenční smlouva se službou ScienceDirect k otestování 98 elektronických časopisů nakladatelství Elsevier, jejíž platnost skončila v prosinci 1999. Nová licence na elektronické verze časopisů nakladatelství Elsevier na rok 2000 bude již placená a její úhrada se předpokládá s podporou prostředků programu LI2000 „Informační zdroje pro výzkumu a vývoj“ MŠMT.

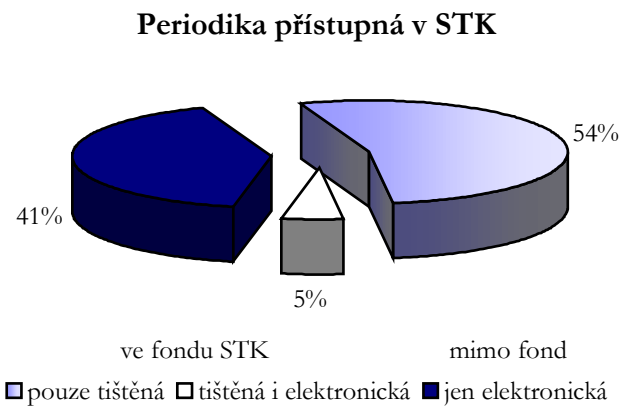

Zájem uživatelů byl poněkud překvapivě nepříliš vysoký, nejspíše proto, že přístup byl možný pouze z počítačů v budově STK, kde je k dispozici rovněž tištěná verze. Elektronická forma je atraktivní pouze tehdy, není-li tištěný dokument přístupný – např. požadovaný sešit či číslo ještě nevyšel či nebyl ještě dodán, ztratil se či byl poškozen, titul je ve vazbě apod.

INVIK STK – INTEGROVANÁ VIRTUÁLNÍ KNIHOVNA

Projekt INVIK STK, nastartovaný v letech 1996 – 1997, se v roce 1999 rozvíjel především na poli technologie uživatelských kont. Jelikož služby typu document delivery se dosud opíraly o stávající autorský zákon, zůstaly principy ochrany autorských práv při nabízených službách v podstatě stejné jako při jejich zavedení. Snahy uplatnit v rámci přípravy nového autorského zákona, jichž se STK jako spoluřešitel projektu Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) významně účastnila, měly za cíl prosadit do textu nového zákona úpravy umožňující využívání moderních informačních technologií (vč. síťových) pro reprografické služby knihoven. Po řadě složitých jednání právníků najatých SKIP s navrhovateli zákona se nakonec podařilo formulovat ustanovení, která to umožňují a nekladou žádné nové nároky na technologie vyvinuté v STK v rámci INVIK.

Zkušenosti s poskytováním elektronických služeb typu document delivery na jedné a s koordinovanou akvizicí na druhé straně umožnily STK aktivní účast v přípravě programu Optimalizace dostupnosti informačních zdrojů, o jehož založení uvažovalo Ministerstvo kultury. Protože se program Optimalizace neuskutečnil, rozhodli se budoucí členové sítě technických knihoven některé z jeho myšlenek realizovat a založit síť technických knihoven pod názvem Virtuální polytechnická knihovna (blíže viz část „Virtuální polytechnická knihovna“ v následujícím oddílu).

SPOLUPRÁCE S KNIHOVNAMI, ORGANIZACEMI A SYSTÉMY

PhDr. Jan Bayer. CSc., statutární zástupce ředitele

V roce 1999 navázala STK na kooperační aktivity z předchozích let, současně se však podařilo rozběhnout nové činnosti, které dále přispěly ke zvýšení odborného renomé knihovny. Mezi dlouhodobé průběžné činnosti patří především mezinárodní spolupráce v rámci ISSN, EAGLE/SIGLE a KSŠL, účast při zpracování analytické bibliografie ANL a aktivity v oblasti šedé literatury, k nimž v roce 1999 přibylo zpracování agendy disertací. V roce 1999 podala STK ve spolupráci s osmi dalšími institucemi návrh projektu „Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací a služeb pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd“ do programu Informační zdroje pro výzkum a vývoj vypsaného MŠMT. Tento projekt, který byl v lednu 2000 doporučen k realizaci, tvoří organizační jádro konceptu Virtuální polytechnické knihovny (VPK), k jehož plnému rozvinutí a realizaci dojde v roce 2000 a letech následujících. Vedle dále uvedených aktivních angažmá je STK členem mezinárodních asociací IATUL (asociace knihoven technických universit) a ASLIB (asociace pro Information Management), kde hlavním přínosem je přístup k informacím o vývoji ve světě a v příbuzných institucích.

Mezinárodní spolupráce

ISSN

Systém ISSN již od roku 1996 se stále rostoucí naléhavostí hledá způsoby, prostředky a nástroje jak adekvátně reagovat na fenomén elektronického publikování, zejména pak na stále rostoucí počet elektronických on-line časopisů, zpřístupňovaných prostřednictvím internetu. Je zřejmé, že tento typ seriálových publikací vyžaduje nejen metodiku podchycení a zpracování dat odlišnou od metod používaných u klasických tištěných časopisů, současně však nastoluje celou řadu otázek o poslání sítě ISSN, udržování databáze, přístupu uživatelů, vydavatelů a knihoven, o interakci s podobnými systémy včetně dalších implikací, které sebou nese stále širší a všestrannější využití internetu. Skutečným průlomem bude realizace ISSN jako prvního prostoru jmen pro URN – a tedy možnost odkazu na konkrétní elektronický titul na internetu pouze pomocí jeho ISSN – kterou mezinárodní agentura ISSN připravuje.

PhDr. Jaroslava Jílková, vedoucí oddělení informačních systémů a ISSN

Síť ISSN, jejíž součástí je i České národní středisko ISSN v STK (ČNS ISSN), fungovala zdánlivě nerušeným rutinním způsobem – do IC ISSN bylo odesláno 492 nových záznamů a zpracováno 1 013 změn. Vedle rutinních činností však bylo nutno učinit řadu opatření pro zpracování elektronických online časopisů. Na webovských stránkách STK zveřejnilo ČNS ISSN pravidla pro přidělování ISSN těmto publikacím a kontaktovalo jejich vydavatele. Odezva byla okamžitá, informovanost o možnosti přidělení ISSN elektronickým časopisům se stále rozšiřuje a přihlašují se další zájemci. Na konci roku 1999 bylo uloženo v databázi ČNS 46 elektronických časopisů a další byly připraveny ke zpracování.

Odborná veřejnost byla o problematice zařazení elektronických časopisů do systému ISSN „stylově“ informována článkem v elektronickém časopise IKAROS.

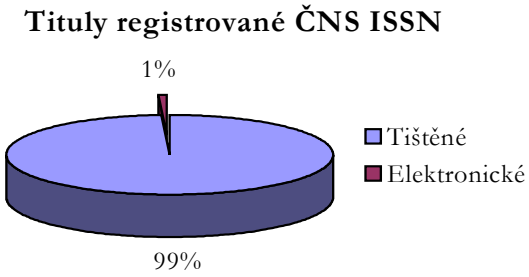

V souvislosti s komerčním využitím ISSN pro čárový kód iniciovalo ČNS ISSN několik jednání s Ministerstvem kultury a systémem EAN/UCC. Výsledkem je jednotná metodika přidělování ISSN a čárového kódu edicím a řešení identifikace jednotlivých titulů edic v rámci možných variant čárového kódu.

Česká databáze ISSN je přístupná on-line stále pouze prostřednictvím telnetu, WWW přístup bude k dispozici v roce 2000.

EAGLE/SIGLE/KSŠL

Jarní jednání technického výboru Evropské asociace pro využívání šedé literatury EAGLE v Karlsruhe (s účastí zástupců STK) mj. schválilo finální znění přepracovaných tematických skupin Systému pro využívání šedé literatury SIGLE (SIGLE Manual 2 Subject Category List) a dohodlo postup na tvorbě dalšího normativního materiálu - pravidel věcného zpracování (SIGLE 5 Subject Analysis Guidelines). Tematické skupiny SIGLE byly poté v STK přeloženy do češtiny a vystaveny pro účastníky národního Koordiančního systému šedé literatury KSŠL na webovských stránkách STK.

V průběhu roku byla odladěna kontrola a transfer reálných dat získaných v rámci KSŠL od spolupracujících vysokých škol do databáze SIGLE. Do výpočetního centra SIGLE (FIZ Karlsruhe, SRN), byly přes FTP server British Library exportovány tři soubory obsahující celkem 204 záznamy české šedé literatury, převážně disertačních prací. Vzhledem ke kapacitním a personálním potížím v Knihovně AV ČR zajišťuje STK sama českou účast v EAGLE.

Koncem října 1999 proběhlo 7. setkání zástupců vysokých škol v KSŠL, kterého se kromě STK zúčastnili zástupci devíti vysokých škol. Jako základní nedostatek je i nadále pociťována neúčast některých velkých univerzit (včetně Univerzity Karlovy), snižující hodnotu české účasti v EAGLE/SIGLE. Negativním faktorem je rovněž nekompatibilita záznamů SIGLE s ostatními knihovnickými formáty, což vede buď k dvojímu ukládání záznamů stejných dokumentů nebo ke konverzi z jednoho formátu do druhého. Řešení nástroje, který by tuto nesnáz odstranil alespoň ve vztahu k nejpoužívanějšímu systému TINLIB, je plánováno na rok 2000.

S českou účastí v EAGLE souvisí i další aktivity STK v oblasti šedé literatury:

V rámci připomínkového řízení se STK pokusila ovlivnit strukturu bibliografické části záznamů databází Rady vlády pro výzkum a vývoj evidujících výsledky VaV, kvůli pravidlům, nedovolujícím požadovat data nad rámec povinností daných příslušnými zákony, však bohužel bez úspěchu.

V průběhu roku byla zpracována další verze materiálu "Návrh řešení přístupu k disertacím a dalším druhům šedé literatury v resortu ŠMT". Materiál konstatuje současný stav včetně (velmi nedostatečného) legislativního zabezpečení ve čtyřech hlavních oblastech (přístup k disertacím, převzetí agendy disertací, členství STK v EAGLE/SIGLE a agenda ISRN). Materiál byl připomínkován účastníky KSŠL a MŠMT, jeho dokončení a předložení gremiální poradě náměstka pro vědu a vysoké školství ministra školství, mládeže a tělovýchovy se předpokládá v příštím roce.

ISRN

Na základě výzvy FIZ Karlsruhe, jejímž smyslem bylo ustavit jednotlivá členská střediska pro podchycení zpráv (reportů), začala STK v roce 1999 zkoumat možnosti zřízení národní agentury registrace výzkumných zpráv. Základní otázky byly konzultovány přímo ve FIZ. Příznivým faktorem bylo vydání normy ISO 10444 v české verzi krátce předtím. V dubnu 1999 se sešli ředitelé STK a Knihovny AV ČR, aby posoudili možnosti spolupráce obou knihoven v rámci ISRN. Názory na užitečnost ustavení české agendy ISRN zjišťovala STK formou dotazníkového průzkumu. Bylo osloveno celkem 132 institucí reprezentujících kromě vysokých škol oblast výzkumu a vývoje v ČR. Zareagovalo 31% obeslaných respondentů, z nichž většina (73%) zaujala k případné účasti ČR kladné stanovisko. Do konce roku 1999 se však nepodařilo získat oficiální stanovisko ústavů Akademie věd ČR.

Národní spolupráce

Virtuální polytechnická knihovna

Stále obtížnější a finančně náročnější zajišťování dostupnosti informací publikovaných ve světových vědeckých a odborných časopisech vedlo Ústřední knihovnickou radu jako poradní orgán ministra kultury k podnětu vypracovat podpůrný program pracovně nazvaný Optimalizace dostupnosti informačních zdrojů pro potřeby české vědy, výzkumu, vývoje, vzdělávání a dalších společenských aktivit. Program počítal s koordinací získávání periodik a se zřízením oborově zaměřených servisních center, která se měla stát ústředními uzly tematicky zaměřených virtuálních sítí knihoven. I když se program neuskutečnil, podařilo se prosadit do obecného povědomí principy spolupráce při koordinaci nákupu zejména zahraniční periodické literatury a při poskytování služeb typu document delivery.

Pracovní skupina, složená ze zástupců jednotlivých knihoven spolupracujících s STK se dohodla na vybudování informačního aparátu, který bude nástrojem koordinace nákupu zahraničních periodik a současně umožní poskytování služeb na základě virtuálně sloučeného fondu zúčastněných knihoven. Jako základ Souborného katalogu časopisů VPK byla využita databáze, v níž STK evidovala od roku 1991 odběr českých i zahraničních oborově zaměřených periodik docházejících do cca 20 spolupracujících knihoven. Dále byly projednány technické, technologické, personální i právní aspekty poskytování služeb typu document delivery a byly navrženy základní pracovní postupy.

Program „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ vyhlášený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v téže době umožnil STK ucházet se spolu s osmi dalšími vysokoškolskými a státními vědeckými knihovnami o grant na projekt „Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací a služeb pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd“[2]. Jeho cílem je vytvoření věcných, organizačních, personálních a technologických podmínek pro koordinované a ekonomicky i uživatelsky účelné získávání informačních zdrojů klíčových z hlediska VaV (tj. periodik v klasické i elektronické formě) a na jejich základě a s využitím meziknihovních služeb národních i mezinárodních zajištění přístupu uživatelů z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd k primárním informačním zdrojům, a to v prostředí a technologiemi virtuální polytechnické knihovny (VPK).

Výsledkem projektu bude vybudování otevřeného kooperačního systému VPK:

- se servisním centrem ve Státní technické knihovně,
- na bázi decentralizovaného, oborově a druhově specializovaného, koordinovaně vytvářeného fondu časopisů, doplněného o elektronické verze a rozšířeného o další či nové elektronické tituly z technických a aplikovaných přírodních věd pro potřeby VaV,
- disponujícího informačním aparátem pro koordinované doplňování a zpřístupňování tohoto fondu,
- vybaveného potřebnou technikou a technologiemi odpovídajícími úrovni služeb zajišťovaných jednotlivými účastníky projektu,
- zabezpečujícího kvalitativně vyšší informační služby jak z fondů zúčastněných knihoven, tak ze zahraničních knihoven s cílem dodání dokumentů elektronickou cestou obvykle do 48 hodin od zaslání požadavku.

STK zpracovala výchozí materiál pro činnost přípravné pracovní skupiny. Ten definuje VPK jako virtuální společenství oborově technicky zaměřených knihoven, které společně chtějí dosáhnout zřetelného zvýšení dostupnosti informačních zdrojů místním i vzdáleným uživatelům. Materiál se zabývá komunikačním prostředím, technickými i technologickými podmínkami realizace, typy a rozsahem poskytovaných služeb a souvisejícím informačním aparátem.

První výsledky projektu VPK by měly být uživatelům k dispozici v druhé polovině roku 2000, kdy se předpokládá zahájení zkušebního provozu kooperativního poskytování služeb, jejichž hlavním cílem je zásadní zvýšení dostupnosti informačních zdrojů z oblasti techniky a souvisejících přírodních věd v České republice.

Disertace

Celostátní agendu uchovávání a zpřístupňování obhájených disertací převzala STK od Národní knihovny ČR na základě dohody mezi NK ČR a STK podepsanou 26. února 1999. Fond nezpracovaných disertací byl fakticky předán v dubnu 1999. Převzato bylo celkem 569 disertačních prací a autoreferátů (379 disertací a 190 autoreferátů), z nich bylo do konce roku 1999 zpracováno do elektronického katalogu a do fondu STK zařazeno 424 disertací a autoreferátů (75% převzatých dokumentů). Celkem 169 záznamů disertací bylo exportováno ve formátu SIGLE pro zpracování v databázovém centru ve FIZ Karlsruhe jako součást vkladu ČR do systému SIGLE.

Analytická bibliografie ANL

Počet titulů, jejichž excerpováním pro českou národní článkovou bibliografii ANL byla pověřena STK, vzrostl v roce 1999 na třicet čtyři. Spolupráce tedy úspěšně pokračuje - do NK ČR bylo odesláno celkem 3 085 záznamů. STK se rovněž účastní práce Pracovní skupiny pro analytické zpracování NK ČR.

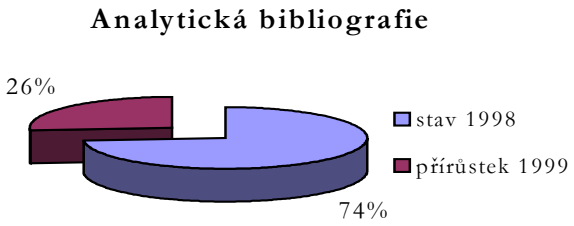

[2] Návrh byl přijat a projekt bude řešen v letech 2000 – 2003.

Kooperace v bibliografické a rešeršní činnosti

Volná, avšak užitečná spolupráce a kooperace českých a slovenských knihoven v oblasti bibliografické a rešeršní činnosti úspěšně pokračovala i v roce 1999. Ve dnech 15. - 16. června 1999 se konala pracovní porada v SVK Kladno a 8. prosince 1999 v STK. Obou porad se zúčastnili i zástupci slovenských knihoven. Byly projednány četné otázky vztahující se k uspokojování požadavků uživatelů na technické informace a k tvorbě a využívání databází.

CASLIN

Z projektu CASLIN iniciovaného Mellonovou nadací a zprvu implementovaného čtyřmi největšími československými knihovnami k obecné škodě nevzniklo konsorcium českých knihoven jako společná dohadovací platforma (a jak je patrné z kapitoly o Virtuální polytechnické knihovně nezbývá než vytvářet dohadovací platformy parciální, tematicky zaměřené), nicméně pevnou součástí české knihovnické scény se stal jednak CASLIN – souborný katalog ČR, jednak každoroční semináře CASLIN.

CASLIN – Souborný katalog ČR (SKC) zahájil rutinní provoz pod novým systémem založeným na DBMS Oracle. Po ověřovací dávce STK přechází na rutinní spolupráci. Sdílená katalogizace přímo v prostředí SKC je jednou z rozvojových priorit STK.

V pořadí již šestý seminář CASLIN '99 s názvem „Souborné katalogy: organizace a služby" pořádala STK s Národní knihovnou a s Masarykovou universitou. Podrobněji viz oddíl „OSI/NLP" v části „Výzkumné úkoly, granty".

PSH

STK je koordinačním pracovištěm pro vývoj a aktualizaci Polytematického strukturovaného hesláře (PSH). Výroční jednání Rady pro koordinaci PSH při STK schválilo versi PSH 1.2 a uložilo STK připravit v r. 2000 versi 1.3 a prověřit možnost vytvoření anglické verse.

V r. 1999 byly zahájeny přípravné práce na rozšířené versi PSH pro vnitřní potřebu STK, jejímž cílem je doplnění podrobnějších hesel na nižších úrovních v řadách, odpovídajících profilu STK. V průběhu roku byla zpracována srovnávací analýza věcného popisu pomocí předmětových hesel a hesel PSH. Její výsledky budou využity při aktualizaci a rozšiřování PSH pro potřeby STK.

Byl otestován a zakoupen automatizovaný systém pro překlad textů SKIK 5.0, od firmy SKIK, spol. s r.o. Programy SKIK umožňují překlad z češtiny do angličtiny, z angličtiny do češtiny a doplňování a údržbu uživatelského slovníku. Budou využity pro přípravu anglické verze PSH.

Ve spolupráci s Národní knihovnou ČR bylo hledáno vhodné začlenění PSH do struktury UNIMARC. PSH bylo přiděleno pole 606, které je již implementováno v katalogu STK. Dosud zde však není dořešeno používání dalších polí standardu UNIMARC (zeměpisné pojmy, názvy produktů, organizací, chronologická a personální hesla).

PSH byl prezentován na semináři Automatizace knihovnických procesů VII a propagován na seminářích Inforum, Automatizace v knihovnách, Knihovny současnosti a Pořádání znalostí.

PSH byl zakoupen firmou LANIUS, která zajišťuje programové systémy pro automatizaci většiny veřejných knihoven, a dvěma dalšími knihovnami.

ŠKOLICÍ STŘEDISKO STK

PhDr. Zdenka Kloučková, vedoucí referátu vzdělávání

STK již delší dobu pociťovala absenci uceleného vzdělávacího programu, zaměřeného jak na vlastní zaměstnance a pracovníky ostatních knihoven, tak na uživatele. Při reorganizaci STK bylo od 1.7.1999 nově zřízeno školicí středisko a současně vytvořeny personální i prostorové podmínky pro jeho činnost. Školicí středisko bylo vybaveno potřebnou výpočetní a vizuální technikou. Jeho činnost nejprve reagovala na požadavky útvarů STK na školení vlastních pracovníků: do konce roku 1999 byla realizována celá řada školení zajištěných jak externími lektory tak vlastními pracovníky. Většina školení byla vyvolána požadavky souvisejícími s nutností doplnit nebo aktualizovat znalosti a dovednosti pracovníků v návaznosti na reorganizaci knihovny.

Nejdůležitější akcí v dosavadní krátké existenci střediska se stal seminář o elektronických službách typu document delivery pro pracovníky veřejně přístupných knihoven, který se uskutečnil ve dnech 22. – 25. 11. 1999 a – soudě podle zájmu – zjevně odpověděl potřebám doby. Sborník příspěvků a souvisejících materiálů byl dán do tisku v prosinci 1999. Realizace semináře byla podpořena finanční dotací z programu MK ČR „Knihovna 21. století“.

Zřízení školicího střediska STK bylo rovněž podpořeno získáním grantu OSI/NLP. Vedoucí školicího střediska byla jmenována do řídicího výboru projektu. Projekt v roce 2000 pokračuje.

Koncem roku nabídla STK technickým vysokým školám prezentaci ucelené přednášky na téma služby typu EDD (electronic document delivery). Zájem projevily ČVUT a VŠCHT, do konce roku 1999 se uskutečnila první přenáška, další budou následovat v roce 2000.

VZTAHY K VEŘEJNOSTI

Ing. Dagmar Haltmarová, vedoucí referátu Public relations

Oddělení Public relations zřízené v r. 1998 bylo k 1.7.1999 reorganizováno na referát s tím, že z něj byly vyňaty funkce související se vzděláváním, které přešly do samostatného referátu školicího střediska. Nicméně oprávněnost a účelnost existence samostatného útvaru pro vztahy k veřejnosti se v průběhu jeho existence plně projevila.

Vzhledem k tomu, že z finančních důvodů upustila STK v roce 1999 od samostatné účasti na veletrhu „Svět knihy“ (zúčastnila se na společném stánku SDRUK), mohl se referát PR soustředit na ostatní významné akce. Byla to především prezentace nové generace knihovních služeb STK na veletrhu Bit Prague '99 (veletrh Internetu, telekomunikací a informačních technologií) v dubnu 1999, dále akce v rámci kampaně „Březen – měsíc internetu“, „Dny otevřených dveří“ a konečně „Týden knihoven“ v říjnu 1999, který vyvrcholil závěrečným happeningem na Staroměstském náměstí, pro který STK zkomponovala alegorickou scénku na téma knihovna v síti.

Při uvedených akcích byla distribuována řada propagačních materiálů o STK, v květnu 1999 byl vydána další verze CD-ROM o Státní technické knihovně a Výroční zpráva STK za rok 1998.

V roce 1999 se STK přímo i nepřímo podílela na celé řadě odborných akcí, jejichž propagaci pracovníci PR zajišťovali – kromě již uvedených to byly např. mezinárodní seminář CASLIN, Dny vědy ’99, otevření školicího střediska, seminář o elektronických službách, domácí i zahraniční odborné návštěvy apod.

Obsah vitríny v průjezdu Klementina z Mariánského náměstí a webovské stránky STK byly průběžně aktualizovány, v dvouměsíčních intervalech byl vydáván interní elektronický zpravodaj NOTES (celkem pět čísel). Do roku 2000 bohužel vykročil referát PR oslaben o svou vedoucí.

Sponzoři

V březnu 1999 vypracovalo oddělení PR projekt "Podpora Státní technické knihovny", který byl rozeslán na cca 35 adres potenciálních sponzorů. Finanční dar poskytly firmy Škoda-Auto a Minerva. Koncem roku se pak PR výrazně podílelo na přípravě výzvy „Státní technická knihovna 2000“, jejímž cílem bylo oslovit sponzory a vzbudit jejich zájem o rozvoj STK. Připravené materiály byly rozeslány celkem 15 organizacím.

Media

Mediálním knihovnickým „trhákem“ roku 1999 se stalo udělení 1. ceny v kategorii „Infoprodukt“, kterou získala na konferenci INFORUM služba INVIK STK. Útvar Public relations rovněž sledoval mediální ohlas jednotlivých akcí, na kterých se STK podílela. K 31. 12. 1999 bylo v databázi literatury o STK celkem 240 záznamu. V roce 1999 přibylo 41 záznamů publikací týkajících se STK, z nichž 14 pocházelo od autorů- zaměstnanců STK.

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE, TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

OPAC

V r. 1999 byl inovován OPAC (on-line public access catalogue). Byl nově vybudován na bázi systému DataFlex/UNIX a byl obohacen o funkce usnadňující vyhledávání, další funkce budou průběžně rozšiřovány. Oproti předchozímu řešením na bázi Aleph poskytuje stabilnější provoz a jeho funkce lépe navazují na vnitřní systém knihovny.

Nová verze katalogu OPAC byla interně otestována a od 17.1.2000 je zpřístupněna čtenářům. Oproti katalogu OPAC/Aleph umožňuje vyhledávání v logických bázích (volba druhu dokumentu), omezení dotazu podle jazyka a roku vydání. Soubory hitů jsou řazeny podle roku vydání. Podobně jako v Alephu, funkce *Prohlížení* umožňuje volbu přístupové položky a hledání od zadané vstupní pozice. Funkce *Jednoduché vyhledávání* nabízí volbu položky, hledání zadaného slova, případně omezení volbou jazyka a roku vydání. Funkce *Kombinovaný dotaz* umožňuje zadat dotaz s využitím logických operátorů AND, OR, NOT. I zde je možnost omezení dotazu jazykem a rokem vydání.

Z 39.50

V STK byl v roce 1999 nad bází knih vytvořen experimentální Z39.50 server, který nabízí základní vlastnosti Z39.50-1992. Server byl koncipován jako portabilní a platformově nezávislý. Server má implementovány operace *Init, Search, Present* a *Close*, očekává dotaz v obrácené polské notaci s nejvýše třemi termy ohodnocenými atributy z podmnožiny množiny Bib-1. Server zasílá záznamy v syntaxi UNIMARC v kódování ISO 8859-2. K dispozici je na počítači *alex.stk.cz* na TCP portu 8888. Současně se Z39.50 serverem byl v STK vyvíjen i Z39.50 klient pro prostředí MS Windows.

Od září roku 1999 dochází z iniciativy STK ke schůzkám zájemců o protokol Z39.50. Záměrem je vytvoření obdoby ZIG (Z39.50 Implementors Group) v ČR. Původní předpoklad, totiž další společný vývoj Z39.50 softwaru vytvořeného v STK, se ukázal jako nepříliš perspektivní, zejména pro výrazný kvalitativní propad ve srovnání se Z39.50 produkty komerční firmy Cosmotron. Proto, zvláště po listopadovém setkání, při kterém firma Cosmotron velkoryse nabídla svůj Z39.50 software jako vklad do nově vznikajícího Z39.50 konsorcia, je zřejmé, že další vývoj aplikací založených na protokolu Z39.50 bude v STK probíhat ve spolupráci s ostatními členy budoucího konsorcia na základě softwarového základu, vytvořeného firmou Cosmotron. Viz též http://www.stk.cz/ZIG

Technická infrastruktura

V r. 1999 byly zahájeny práce na střednědobé koncepci rozvoje výpočetní techniky v STK, která bude dokončena v r. 2000. V rámci přípravy této koncepce byly nicméně realizovány nutné inovace technického vybavení, které zajistily základní předpoklady fungování procesů a služeb STK. Při nákupu byla respektována ustanovení zákona č. 199/1994 Sb. v platném znění., o zadávání veřejných zakázek.

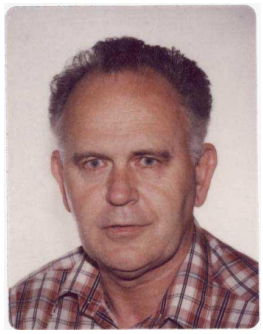

Ing. Jiří Vild,
vedoucí oddělení řízení a provo- zu počítačových sítí

LAN

V souvislosti s reorganizací struktury STK byla vyměněna kabeláž v objektu Klementina I a byl optimalizován počet přípojných míst v jednotlivých místnostech.

Hlavní rozvaděč LAN byl zcela rekonstruován a optimalizován na vyšší výkon a průchodnost. Byl zřízen nový přepínač, který obsluhuje školicí středisko a středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb.

Servery

Byly zprovozněny nový server *Jupiter* obsluhující intranet STK a proxy server, který usnadňuje přístup na internet.

Na Unix serveru *Alex* byla rozšířena disková kapacita o velké diskové pole Storage Works firmy Compaq, které do budoucna zajišťuje dostatek prostoru pro koncepce Virtuální polytechnické knihovny (VPK).

Pracovní stanice

STK zakoupila 75 kusů počítačů s procesorem Pentium III 450 MHz, kterými bylo mj. vybaveno nové školicí středisko a středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb. Zastaralé systémy v obslužných provozech knihovny byly vyměněny.

Programové vybavení

Všechny nové pracovní stanice jsou v zájmu sjednocení používaného SW vybavovány operačním systémem MS WIN NT 4.0 v rámci sítě NetWare s použitím technologie Z.E.N. Dále byl zakoupen MS Office 2000, jehož implementace bude dokončena v r. 2000.

MATERIÁLNÍ, PRACOVNÍ A PROVOZNÍ PODMÍNKY

Hospodaření STK

Státní technická knihovna je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, Sídlí a své služby provozuje v Klementinu, kde má pronajato celkem 4 183 m² nebytového prostoru. Kromě toho má STK depozitní sklady v Praze 4 - Písnici a ve Lhotě u Dolních Břežan.

Ing. Marie Vadlejchová
ekonomický náměstek

Přibližně z 97% je financována přímo ze státního rozpočtu a ze 3 % výnosy ze svých služeb. Příspěvek na činnost použila Státní technická knihovna plně na zajištění své hlavní činnosti a na plnění úkolů daných jí Statutem. STK neprovozuje hospodářskou činnost. Hospodaření STK je pravidelně auditováno

V roce 1999 obdržela STK prostřednictvím svého zřizovatele příspěvek na provoz v celkové výši 76 669 tisíc Kč.

Z této částky bylo určeno

na výzkum a vývoj	6 601 tis. Kč
na mzdové a ostatní osobní náklady	20 388 tis. Kč

Mimorozpočtové zdroje v celkové výši 1 226 tisíc Kč tvořil převod částky na odměny z fondu odměn pro pracovníky STK (1 109 tis. Kč) a převod darů roku 1999 z rezervního fondu (117 tis. Kč).

Na výzkumný záměr MSM/000010001 byla použita beze zbytku celá institucionální dotace ve výši 6 500 tis. Kč. U projektu „Rozvoj nového typu meziknihovních informačních služeb prostřednictvím sítě Internet na bázi koncepce INVIK-Integrovaná virtuální knihovna“ podporovaného Grantovou agenturou ČR částkou 101 tis. Kč došlo k úspoře čerpání prostředků o 71 879,- Kč vzhledem k odjezdu řešitele do USA. Tato částka byla vrácena na depozitní účet MŠMT.

V příspěvku na provoz byla dále zahrnuta částka 110 tisíc Kč z kapitoly Ministerstva kultury, určená na podporu projektů přijatých programem „Rozvoj informační sítě veřejných knihoven“. Projekt „Seminář o elektronických službách typu document delivery pro pracovníky veřejných knihoven“ byl podpořen částkou 20 tisíc Kč a projekt „Memoriae mundi series Bohemica – Digitalizace starých tisků z fondu Státní technické knihovny Praha“ částkou 90 tisíc Kč. Oba projekty byly uskutečněny a finanční částky byly čerpány v plné výši.

Příspěvek ze zahraničí na mezinárodní seminář CASLIN 1999 od Open Society Institute ve výši 163 276,- Kč není zahrnut do výše příspěvku na provoz od MŠMT.

Z limitu mzdových a ostatních osobních nákladů bylo 20 079 tis. Kč určeno na platy závazného počtu 156 zaměstnanců a 309 tis. Kč na ostatní osobní náklady. Průměrný plat na 1 pracovníka byl v roce 1999 11 358,- Kč..

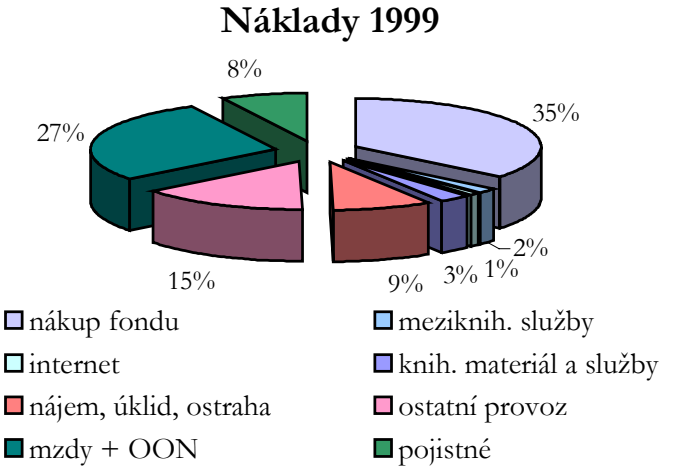

Na nákup knihovních fondů (knihy, časopisy, mezinárodní výměna, databáze) bylo určeno celkem 27 456 tis. Kč z toho 6 500 tis. Kč byla institucionální dotace na nákup vybraných, z hlediska potřeb výzkumu

a vývoje nejdůležitějších časopisů. Na mezinárodní meziknihovní služby bylo použito 1 303 tis. Kč a na vazbu časopisů celkem 600 tis. Kč.

Prostory STK, náklady na provoz, údržbu a opravy

Z běžných provozních položek je nejvyšší položkou nájemné za část Klementina včetně služeb spojených s nájmem, které celkem činí 5 702 tis. Kč. Dalšími výraznými položkami provozních nákladů jsou:

Poplatky za připojení na internet	697 tis. Kč
Materiál na zpracování fondu a poskytování výpůjčních a reprografických služeb (magnetické proužky, etikety s čárovým kódem, tonery, specielní desky apod.)	1 050 tis. Kč
Oprava a údržba reprografických, strojů	145 tis. Kč
Oprava a údržba výpočetní techniky	173 tis. Kč
Úklid	605 tis. Kč
Doprava a ostraha.	356 tis. Kč

Úpravy objektu

Na počátku roku 1999 byl výrazně upraven interiér všeobecné studovny. Byla vyměněna regálová konstrukce příruční knihovny, doplněny regály pro běžné ročníky periodik a opraven nábytek. V rámci reorganizace byla v letních měsících studovna referátové a firemní literatury rekonstruována na středisko konzultačních, rešeršních a referenčních služeb, které bylo vybaveno potřebnou výpočetní a reprografickou technikou a odpovídajícím nábytkem. V součinnosti s vlastníkem Klementina – Národní knihovnou ČR – byly v pracovnách střediska studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb podle pokynů pracovníků památkové péče upraveny historické podlahy, odstraněny nevyhovující dřevěné příčky a provedeny drobné stavební úpravy tak, aby vynikla historická hodnota místností. Nové školicí středisko bylo vybaveno dle architektonického návrhu tak, aby zde mohla probíhat nejen běžná školení a jednání, ale i výuka informačním technologiím. V závěru roku bylo rehabilitováno mramorové vstupní schodiště v hale STK. Po odstranění nalepeného PVC a odborném vyčištění, opravě a opatření speciálním ochranným nátěrem se bílé mramorové schody znovu objevily ve své pětašedesátileté eleganci.

Nová budova

V r. 1999 získala myšlenka výstavby nové budovy nový impuls v souvislosti se vzrůstajícím tlakem na uvolnění Klementina pro Národní knihovnu ČR, s ohledem na neodkladnou potřebu celkové rekonstrukce Klementina jako národní kulturní památky a zejména v souvislosti se zpracováním a přijetím zásadních strategických dokumentů vlády ČR v r. 1999: Státní informační politika – cesta k informační společnosti, Národní politika výzkumu a vývoje a posléze Koncepce státní informační politiky ve vzdělávání. Rovněž úsilí ČVUT a VŠCHT informačně zajistit studijní i vědecké programy v souladu s dlouhodobými záměry obou škol formou úzké spolupráce s STK podpořily myšlenku transformace STK do moderní podoby knihovnicko-informační instituce a jejího umístění v nové budově ve vysokoškolském areálu v Praze 6 – Dejvicích. V průběhu jednání o základních funkcích byly vyjasněny i základní prostorové a kapacitní parametry. Předpokládaný projekt výstavby nové knihovny bude připraven k projednáni na úrovni zřizovatele a vlády ČR v první polovině roku 2000.

Dary Státní technické knihovně

Knižní dary

STK získala jako knižní dar

- 686 knih a seriálů (621 tuzemských a 65 zahraničních)
- 289 titulů časopisů vč. firemních (50 tuzemských a 239 zahraničních)
- 5 185 titulů publikací firemní literatury (1 060 tuzemských a 4 125 zahraničních), z toho celkem 99 adresářů firem od obchodních oddělení velvyslanectví a obchodních komor.

Finanční dary

Formou darů poskytly finanční prostředky na nákup fondů knihovny:

ŠKODA-AUTO a.s., Mladá Boleslav, ČR (50.000,- Kč)
Minerva, vědecké knihkupectví s.r.o., Praha (67 300,- Kč)

VÝZKUMNÉ ÚKOLY, GRANTY

1. Rozvoj informační sítě veřejných knihoven (RISK – program Ministerstva kultury)

Memoriae mundi series Bohemica - Digitalizace starých tisků z fondu Státní technické knihovny

Řešitelka: PhDr. Anna Patočková

Na základě Smlouvy o digitalizaci starých tisků Státní technické knihovny v Praze, čj.43/99 uzavřené mezi Státní technickou knihovnou a firmou Albertina icome Praha, s.r.o. ze dne 4.10.1999 Albertina icome digitalizovala pět starých tisků z historického fondu STK. Před zahájením digitalizace vypracovali pracovníci STK popisy k vybraným starým tiskům a po ukončení digitalizace zpracovatelskou firmou zkontrolovali kvalitu výsledných CD-ROM. Protokolem o předání a převzetí digitálních kopií podle výše uvedené Smlouvy převzala 16.12.1999 STK tyto kopie ve dvou sadách CD-ROM v kvalitě USER a v kvalitě EXCELLENT ve smyslu pojmů definovaných projektem „Memoriae mundi series Bohemica".

Digitalizace dokumentů umožňuje jejich zpřístupnění širší badatelské veřejnosti v dobré kvalitě (čitelnost digitálních kopií je v některých případech lepší než čitelnost vlastního originálu) a tím, že nahrazuje používání originálů, významně přispívá k jejich ochraně a zpomaluje jejich stárnutí. Digitalizované dokumenty budou zpřístupněny uživatelům v STK na serveru UltraNet a vzdáleným uživatelům ve speciálním režimu na internetu prostřednictvím INVIK STK.

Výše státní dotace na tento projekt činila 90 000,- Kč a vložené finanční prostředky STK činily 10 000,10 Kč. Hodnocení projektu a vyúčtování vložených finančních prostředků bylo ve smyslu pravidel daného projektu předáno MK ČR ve stanoveném termínu

Právní aspekty poskytování knihovních elektronických a reprografických služeb

Řešitel: PhDr. Vít Richter, Svaz knihovníků a informačních pracovníků

Spoluřešitel: Ing. Martin Svoboda, Mgr. Zuzana Švastová, STK

STK jako spoluřešitelská organizace SKIP, který byl nositelem projektu, se v rámci projektu věnovala především

- zpracování připomínek k několika variantám návrhu nového autorského zákona a konzultacím s jeho zpracovateli,
- vytvořila webovský dotazník pro průzkum očekávaného rozsahu reprografických služeb (klasických i elektronických) pro nejbližší období, který bude sloužit jako podklad pro jednání s ochrannými autorskými organizacemi. Průzkum proběhl během června 1999 a zúčastnilo se jej 136 knihoven.
- aktivně se zúčastnila jednání CE©UP v Budapešti a workshopu k problematice autorských práv, který byl uspořádán v rámci konference Inforum v květnu 1999 za účasti představitelky CE©UP a EBLIDA paní T. Haavisto z Finska. Na konferenci byly prezentovány výsledky právní analýzy aspektů činnosti knihoven zpracované v rámci projektu. Na tomto jednání byla prezentována technologie uživatelských kont INVIK, kterou účastníci jednání označili za velmi propracovanou a kompatibilní s připravovanou směrnicí EU.

Jelikož nový autorský zákon byl přijat Poslaneckou sněmovnou až v r. 2000, nebylo možno realizovat projekt v plném rozsahu. Mezi prozatím nesplněné záměry patří zejména návrh mechanismu úhrady licenčních poplatků OOA, odhad poplatku OOA za poskytování reprografických a výpůjčních služeb a také návrh smluv s ochrannými autorskými organizacemi.

2. Knihovna 21. století (program Ministerstva kultury)

Uspořádání semináře o elektronických službách pro pracovníky veřejně přístupných knihoven

Řešitel: Ing. Martin Svoboda

Spoluřešitel: PhDr. Zdenka Kloučková

Odborný garant: Mgr. Zuzana Švastová

Seminář o elektronických službách typu document delivery pro pracovníky veřejně přístupných knihoven se uskutečnil ve dnech 22. – 25. 11. 1999 za finanční podpory Ministerstva kultury ČR v rámci programu "Knihovna 21. století". Seminář se konal v nově zřízeném školicím středisku STK.

Teoretické části konané 22. listopadu se zúčastnilo 44 knihovníků a informačních pracovníků z veřejně přístupných knihoven. Ve dnech 23. - 25. 11. 1999 proběhla praktická část ve skupinách po 16 účastnících. Sborník příspěvků a souvisejících materiálů byl dán do tisku v prosinci 1999.

Ohlas na tento typ vzdělávací akce - spojení teorie s praktickou výukou - byl velmi příznivý.

3. OSI/NLP

Seminář CASLIN '99

Řešitel: Ing. Martin Svoboda

Šestý seminář na aktuální téma „Souborné katalogy" pořádala STK spolu s oddělením Souborných katalogů Národní knihovny a s Ústavem výpočetní techniky Masarykovy University. Značnou část nákladů pokryl příspěvek firmy ORACLE, na jejímž systému je nová verze Souborného katalogu ČR

postavena. Příspěvek OSI/NLP pokryl asi 22% procent nákladů na seminář a byl použit zejména na simultánní tlumočení a překlady, na ubytování lektorů a nezbytnou administrativu. V krásném horském prostředí v Zadově na Šumavě asi 80 účastníků včetně přednášejících a hostů z Maďarska, Norska, Polska a Spojených států kromě obvyklých přednášek a workshopů zažilo novinku: panelovou presentaci jednotlivých souborných katalogů fungujících v ČR a SR a zejména následující řízenou diskusi „akvárium". Tam se v řadě případů poprvé sešli autoři, uživatelé i šéfové jednotlivých souborných katalogů a pokoušeli se dobrat společných postojů. Pro mimořádný ohlas byl týž princip použit (a se stejným úspěchem) i na CASLINU 2000.

Training Centre of the State Technical Library – completion (Školicí středisko STK – dovybavení)

Řešitel: PhDr. Zdenka Kloučková

Vzhledem k omezeným finančním podmínkám STK a nutnosti dovybavit školicí středisko STK byla zpracována žádost o grant na OSI/NLP "Training Centre of the State Technical Library – completion" ("Školicí středisko STK – dovybavení"). Žádost byla OSI/NLP spojena s projektem "Training Centre for Continuing Education for Librarians in the Czech Republic" ("Výukové centrum pro další vzdělávání knihovníků ČR") konsorcia MOLIN, do něhož se Státní technická knihovna zapojila nejen původním projektem na dovybavení školicího střediska, ale též vzdělávacími aktivitami plánovanými na rok 2000 a lektory. Na elektronické adrese Výukového centra budou během roku 2000 zveřejněny veškeré vzdělávací akce jednotlivých regionálních center včetně kontaktních adres a databáze lektorů jednotlivých témat opět s kontaktní adresou. PhDr. Z. Kloučková se stala členkou výboru tohoto společného projektu.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST ZAMĚSTNANCŮ STK

BULLETIN CVTI

Ing. Dagmar Haltmarová: Po prvýkrát dni otvorených dverí vo Štátnej technickej knižnici (č. 2/99)

ČTENÁŘ

Ing. Dagmar Haltmarová: Dva roky integrované knihovny (č. 4/99)
PhDr. Anna Patočková, Hana Jirkalová, Marie Maulisová: Konference Knihovny po šesté (č. 1/99)

IKAROS

PhDr. Jan Bayer, Eva Jeřábková: Elektronické časopisy a systém ISSN: second edition (č. 10/99)
Ing. Dagmar Haltmarová: Poprvé dny otevřených dveří (č. 5/99)
Ing. Dagmar Haltmarová: STK otevřela referenční středisko a zpřístupnila 150 online časopisů (č. 9/99)
PhDr. Zdenka Kloučková: Internet jako prostředek public relations veřejných knihoven (č. 1/99)
Ing. Tomáš Rubringer: Z 39.50 (č. 8/99)
Mgr. Pavel Smolka, CSc.: Další rozvoj polytematického strukturovaného hesláře PSH (č. 8/99)
Ing. Martin Svoboda: Knihovny v síti: Náčrt možné budoucnosti (č. 9/99)

KNIHOVNY SOUČASNOSTI '99 – sborník ze 7. konference, Seč 14. – 16. 9. 1999

Mgr. Mária Kolářová: Ceny a poplatky za knihovnické a informační služby v ČR

TECHNIK

Ing. Dagmar Haltmarová: STK: 1. dny otevřených dveří (č. 7-8/99)

ELAG '99, Bled, Slovinsko, 21. - 23. 4. 1999

Ing. Martin Svoboda: prezentace závěrů Dílny č.5 - (Virtuální) souborný katalog : finále nebo prohra (http://www.nuk.si/elag99/wsreports/ws5.html)

TWENTY-FIRST CENTURY INFORMATION SOCIETY

Ing. Martin Svoboda: Cooperation and standards, In: The Role of Library Associations (Proceedings of the Conference, Budapest 10. – 13. 5. 1999)

ZPRAVODAJ ČIS

PhDr. Anna Patočková: Konference Knihovny současnosti (č. 1/99)

ČRO 3 – VLTAVA 27. 6. 1999 13:00 „Kdyby všechny krásy světa…“

Ing. Martin Svoboda, redaktorka Jitka Škápíková

Kromě uvedených článků časopis **Technický týdeník** zveřejňoval v rubrice Technické panorama odborné technické příspěvky o výrobcích a technologiích zpracované pracovníkem oddělení akvizice firemní literatury Ing. Šmídem na základě nových přírůstků do fondu firemní literatury. Tyto příspěvky vyšly v číslech 8/99, 17/99 a 22/99.

PŘEHLED ÚTVARŮ STK

(K 31.12.1999, podle číselného označení útvarů)

1	**ředitel STK**	**Ing. Martin Svoboda**
	statutární náměstek ředitele	**PhDr. Jan Bayer, Csc.**
	Název útvaru	**Vedoucí pracovník útvaru**
11	sekretariát	Ing. Martin Svoboda
121	ref. Public Relations	Ing. Dagmar Haltmarová
122	ref. vzdělávání	PhDr. Zdenka Kloučková
123	ref. koncepcí a metodiky	Mgr. Zuzana Švastová
13	odd. informačních technologií	Mgr. Jana Vondráková
14	odd. řízení a provozu počítačových sítí	Ing. Jiří Vild
15	odd. revize a obsahové prověrky fondu	František Chlumský
2	**odbor tvorby fondů**	**PhDr. Anna Patočková**
21	odd. akvizice a jmenného popisu knih	Ing. Věra Šustová
22	odd. akvizice a jmenného popisu časopisů	PhDr. Jindra Andrášová
23	odd. akvizice a jmenného popisu speciálních informačních zdrojů	Ing. Jitka Marhoulová
24	odd. retrokonverze a správy katalogů	Eva Šebková
3	**odbor služeb, správy a ochrany fondů**	**Mgr. Mária Kolářová**
31	Středisko studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb	Mgr. Petr Vlha
32	Odd. výpůjčních služeb	Vladimíra Vojtěchová
33	Odd. meziknihovních služeb	Ing. Dana Smetanová
34	Odd. reprografie a digitálních služeb	Blanka Gerlachová
35	Odd. správy fondů	Ivanka Kinzlerová
36	Odd. ochrany fondů	Želmíra Petrová
4	**Středisko národních a mezinárodních systémů**	**PhDr. Jan Bayer, Csc.**
41	Odd. bibliografických systémů	PhDr. Jaroslava Jílková
42	Odd. kooperačních systémů a organizací	Mgr. Ivana Medková
5	**Odbor ekonomického náměstka**	**Ing. Marie Vadlejchová**
501	Ref. investic a energetiky	Věra Novotná
51	Odd. ekonomické	Jarmila Hrachová
511	Ref. personalistiky	Martina Svobodová
52	Odd. účtárny	Jarmila Liprtová
53	Odd. technické a správní	Růžena Krejčová

JMENNÝ SEZNAM PRACOVNÍKŮ

(kteří byli v průběhu roku 1999 zaměstnanci STK)

PhDr. Jindra Andrášová
Alena Balounová
Martin Barva
Zdeňka Baumannová
PhDr. Jan Bayer, CSc.
Anna Bittnerová
Marie Bílková
Pavel Brhel
Zdena Brychcínová
Věroslava Břeňová
Ing. Jozef Bukový
Daniela Burešová
Bc. Bohdana Bužgová
Jitka Cacková
Eva Chlumská
František Chlumský
Miluše Chuchvalcová
Irena Chválová
Tamara Cíglerová
Ing. Miloslava Čelková
Marcela Červenková
Stefania Čiháková
Hana Doubková
Zdeňka Drábová
Jarmila Erbenová
Ing. Libuše Fiřtová
Ing. Zdenka Fontánová
Blanka Fousová
Eva Fröhlichová
Renata Galusová
Blanka Gerlachová
Dana Grimová
Miroslava Grycová
Eva Halamová
Ing. Dagmar Haltmarová
Iva Halušková
Adriana Hanusová
Mgr. Eva Havelková
Věra Havlíčková
Ing. Eva Hášová
Mgr. Václav Heicl
Věra Hejmová
Mgr. Lada Hlaváčková
Zdeněk Holeček
Anna Holečková
Bc. Tomáš Holenda
PhDr. Stanislav Hošťálek
Věra Hrabovská
Jarmila Hrachová
Ludmila Hráská
Eva Hrdinová
Libuše Hrubá
Josef Hrubeš
Kateřina Hříbalová
Jelena Hykšová
Jana Janečková
Jana Janíčková
Ing. Ida Janovcová
Iva Janská
PhDr. Eva Jeřábková
Vladimír Jirák
PhDr. Jaroslava Jílková
Andrea Juraševská
RNDr. Ryszard Kantor, CSc.
Ing. Jana Karnetová
Ondřej Kašpar
prof. Jiří Kábrt, DrSc.
Věra Khásová
Jana Kindlová
Ivanka Kinzlerová
PhDr. Zdenka Kloučková
Zdenka Koberová
Mgr. Mária Kolářová
PhDr. Petr Kopp
Karel Kořínek
Markéta Kosinová
Olga Krausová
Ing. Eva Králíková
Růžena Krejčová
Marta Kuchařová
Ing. Jana Kučerová
Miroslava Kuklová
Bohumila Kutilová
Hana Kuviková
Jarmila Liprtová
Ondřej S. Litecký
RNDr. Stanislav Luňák, CSc.
Miroslava Malotová
Ing. Jitka Marhoulová
Ivan Marinák
Ivana Marináková
Věra Marináková
Magdalena Maršíková
Ivona Matějovská
Ing. Miroslava Mayerová
Lukáš Mázl
Mgr. Ivana Medková
Jitka Měkotová, prom.fil.
Ing. Petr Michalec
Karel Mikulecký
Jaroslava Milerová, prom.knih.
Alena Míšková
Zdenka Nekolná
Jiřina Nindlová
Petr Novák
Pavla Nováková
Věra Novotná
Vladislav Odvárka
Ing. Roman Ouzký
Marta Paďourová
Ing. Roman Palka
PhDr. Anna Patočková
František Pavlíček
Milena Pavlová
Olga Peřková
Eva Pešková
Želmíra Petrová
PhDr. Milada Píšková
Alexandra Pochobradská
Elena Poláčková
Věra Pondělíčková
Jana Popovová
Mgr. Ludmila Primusová
Mgr. Olga Pruszaková
Květoslava Pšeničková
Miroslav Ráž
Ing. Hana Reichlová
PhDr. Miloslava Rupešová
Renáta Řeháková
Ing. Jiří Řezník
Markéta Říhová
PhDr. Josef Salzer
Zdenka Schořová
Ing. Marie Sedláčková
Michal Semler
Jakub Sháněl
PhDr. Saša Skenderija
Marie Skořepová
Šárka Skřivanová
Petr Slapnička
Ing. Dana Smetanová
Mgr. Pavel Smolka, CSc.
Luděk Smutný
Helena Sobotková
PhDr. Eva Sošková
Mgr. Alena Součková
Jiřina Stránská
Jana Strouhalová
Marcela Střelečková
Mgr. Vlastimila Stříbrná

Jana Suchá
Martina Suchá
Ing. Karel Suchý
Mgr. Svojmila Světlíková
Ing. Martin Svoboda
Martina Svobodová
Helena Šandová
Eva Šebková
Mgr. Zdeňka Šírková
Eva Škodová
Ing. Jiří Šmíd
Miroslava Špolcová
Marie Špuláková
Šárka Štefaniaková
Věra Štefková
Irena Štěpánková
Jiří Šťastný
Ing. Věra Šustová
Mgr. Zuzana Švastová
Věra Taufmanová
Ivana Tichá
RNDr. Jaroslava Trčková
Marie Trnková
Hana Vaculová
Ing. Marie Vadlejchová
Renata Valníčková
Marie Veselá
Ing. Jiří Vild
Mgr. Petr Vlha
Vladimíra Vojtěchová
Libuše Vojtíšková
Mgr. Jana Vondráková
Mgr. Jana Zimová
Milena Židová
Ing. Jelena Žlábková

Důležité údaje, spojení

Adresa:	Mariánské nám. 5, poštovní přihrádka 206, 110 01 Praha 1
Telefon:	(02) 2166 3111 (ústředna) (02) 2222 1818 (informace) (02) 2166 3445 (výpůjčky) (02) 2166 3427 (počítačová studovna) (02) 2222 1332 (studovna referátové a firemní literatury) (02) 2166 3402, 2166 3495 (sekretariát ředitele) (02) 2166 3475 (Public relations)
Fax:	(02) 2222 1340
Internet:	http://www.stk.cz
e-mail:	techlib@stk.cz
IČO:	61387142
DIČ:	001-61387142
Darovací konto STK:	ČNB Praha, č. ú. 123-8032-031/0710

STATISTIKY

Název statistického ukazatele		1998	1999	99/98 v %
FONDY				
Stav primárních fondu k 31.12.	**celkem**	1 564 503	1 554 325	99%
základní fond		1 106 422	1 111 252	100%
knih a seriálu		737 270	736 469	100%
vázaných casopisu		369 152	374 783	102%
fond firemní literatury		146 792	128 670	88%
fond norem		34 502	37 604	109%
fond mikrografických medií		276 764	276 774	100%
fond elektronických dokumentu		23	25	109%
volne prístupno	**celkem**	93 079	91 412	98%
Prírustek primárních fondu	**celkem**	18 846	17 194	91%
základní fond		7 247	9 321	129%
knih a seriálu		3 301	3 690	112%
vázaných casopisu		3 946	5 631	143%
jednotek firemní literatury		8 085	4 759	59%
norem		3 506	3 102	88%
fond mikrografických medií		5	10	200%
fond elektronických dokumentu		3	2	67%
Pocet odebíraných titulu casopisu		1 671	1 702	102%
Úbytek primárních fondu	**celkem**	44 910	27 372	61%
Pocet záznamu v lístkových katalozích		4 238 587	4 243 222	100%
Pocet využívaných bází dat (vc. CD-ROM)		55	48	87%
Pocet záznamu uživatelských bází dat vc. OPAC (krome CD-ROM)		136 858	139 825	102%
SLUŽBY				
Výpujcky z fondu knihovny	**celkem**	482 133	319 764	66%
ze základního fondu vc. prodloužení		154 225	142 581	92%
absencní osobní		115 591	113 099	98%
MVS		14 306	11 512	80%
MMVS		284	236	83%
prezencní		33 596	25 236	75%
z fondu firemní literatury		319 258	167 320	52%
absencní osobní		1 394	823	59%
formou cirkulace tematických rad		10 317	3 753	36%
MMVS		296	0	0%
prezencní		351	198	56%
z fondu mikrografických medií		2 393	3 538	148%
absencní osobní		28	40	143%
MVS		6	7	117%
prezencní		2 359	3 414	145%
z fondu norem		5 995	5 859	98%
výpujcky elektronických dokumentu		262	466	178%
Výpujcky z fondu zahranicních knihoven		2 917	3 582	123%
Reprografické služby				
Vyrízeno externích požadavku	**celkem**	28 163	37 070	132%
Zhotoveno jednotek (vc. interních)	**celkem**	275 757	301 243	109%
xerokopií (stran)		256 238	277 277	108%
zvetšenin (kusu)		3 117	2 138	69%
kopií (souboru/stran) dorucených elektronicky		16 402	21 828	133%
UŽIVATELÉ				
Pocet fyzických a virtuálních uživatelu		16 744	14 601	87%
Pocet návštevníku knihovny za rok		227 637	279 778	123%
Pocet virtuálních návštevníku		109 833	165 725	151%
ÚDAJE PRO STÁTNÍ STATISTIKU				
Na nákup literatury vynaloženo	**v tis. Kc**	24 210	27 456	113%
Pocet míst ve studovnách		125	118	94%
Pocet zpracovaných rešerší a bibliografií		208	237	114%
Pocet vydaných publikací		15	12	80%
Prepoctený stav pracovníku knihovny		154,4	155,2	101%

STATISTIKA CINNOSTI STK V ROCE 1999

A. FONDY

1. Stav, prírustek a úbytek primárních fondu (knihovních jednotek/svazku)

Číslo	Údaj	Stav 1998	Prírustek 1998	Prírustek 1999	Prír. 99/98 v %	Úbytek 1998	Úbytek 1999	Úbyt. 99/98 v %	Stav 1999	Stav 99/98 v %
1	**Stav primárních fondu celkem**	1 564 503	18 846	17 194	91,2%	44 910	27 372	60,9%	1 554 325	99,3%
1.1	**základní fond**	1 106 422	7 247	9 321	128,6%	2 664	4 491	168,6%	1 111 252	100,4%
1.1.1	**knihy a seriály**	737 270	3 301	3 690	111,8%	2 664	4 491	168,6%	736 469	99,9%
1.1.2	**vázané casopisy**	369 152	3 946	5 631	142,7%	0	0		374 783	101,5%
1.2	**firemní literatura**	146 792	8 085	4 759	58,9%	42 246	22 881	54,2%	128 670	87,7%
1.2.1	**casopisy**	5 134	831	1 599	192,4%	0	2 966		3 767	73,4%
1.2.2	**adresáre a veletržní katalogy**	1 544	181	99	54,7%	12	118	983,3%	1 525	98,8%
1.2.3	**ostatní**	140 114	7 073	3 061	43,3%	42 234	19 797	46,9%	123 378	88,1%
1.3	**fond norem**	34 502	3 506	3 102	88,5%	0	0		37 604	109,0%
1.4	**fond mikrografických médií**	276 764	5	10	200,0%	0	0		276 774	100,0%
1.4.1	**knihy**	18 200	5	10	200,0%	0	0		18 210	100,1%
1.4.2	**casopisy**	258 564	0	0		0	0		258 564	100,0%
1.5	**elektronické dokumenty** [1) 2)]	23	3	2	66,7%	0	0		25	108,7%

[1)] zahrnuje pouze samostatné elektronické dokumenty, nejsou zapocteny databáze na CD-ROM v síti STK [2)] stav v r. 1998 uveden chybne

2. Fond prístupný ve studovnách

Číslo	Údaj	Stav 1998	Prírustek 1999	Úbytek 1999 (premísteno)	Stav 1999
2.	**Prístupný fond celkem**	93 079	16 660	18 327	91 412
2.1	**knihy**	3 673	269	238	3 704
2.2	**tituly casopisu**	1 385	149	2	1 532
2.2.1	**z toho referátových**	16	0	13	3
2.3	**firemní literatura**	52 614	12 683	18 087	47 210
2.3.1	**tituly casopisu**	120	74	0	194
2.3.2	**adresáre a veletržní katalogy**	563	131	0	694
2.3.3	**ostatní**	51 931	12 478	18 087	46 322
2.4	**normy**	34 502	3 102	0	37 604
2.5	**mikrografická media**	0	0	0	0
2.6	**elektronické dokumenty**	905	457	0	1 362
2.6.1	**primární** [1)]	23	2	0	25
2.6.2	**sekundární (referencní)**	18	0	0	18
2.6.3	**prílohy (CD-ROM)**	864	455	0	1 319

[1)] stav v r. 1998 uveden chybne

3. Skladba prírustku knih, seriálu a firemní literatury

3.1 Základní fond - knihy a seriály

Číslo	Údaj	Nákup	Dar	Výmena	Náhrady	Celkem	%
3.1	**Knihy a seriály**	2 585	686	401	18	3 690	100,0%
3.1.1	**domácí**	1 969	621	1	13	2 604	70,6%
3.1.2	**zahranicí**	616	65	400	5	1 086	29,4%

3.2 Firemní literatura

Číslo	Údaj	Nákup	Dar	Výmena	Vyžádáno od firem	Celkem	%
3.2	**Firemní literatura**	0	92	0	5 185	5 277	100,0%
3.2.1	**domácí**	0	25	0	1 060	1 085	20,6%
3.2.2	**zahranicí**	0	67	0	4 125	4 192	79,4%

4. Skladba prírustku casopisu

4.1 Odebírané casopisy

Číslo	Údaj	1995	1996	1997	1998	1999	96/95 v %	97/96 v %	98/97 v %	99/98 v %
4.1	**Pocet titulu celkem**	2 449	2 267	2 162	1 671	1 702	92,6%	95,4%	77,3%	101,9%
4.1.1	**základní fond**	2 320	2 154	2 042	1 551	1 702	92,8%	94,8%	76,0%	109,7%
4.1.2	**z toho firemní casopisy** [1)]	129	113	120	120	207	87,6%	106,2%	100,0%	172,5%

[1)] do r. 1998 nejsou firemní casopisy zahrnuty v položce 4.1.1 základní fond

4.2 Skladba odebíraných titulu podle puvodu a zpusobu nabytí

Číslo	Údaj	Nákup	Výmena	Nákup i dar - PV	Povinný výtisk	Dar vc. FL	Celkem	%
4.2	**Tituly casopisu celkem**	928	190	64	231	289	1 702	100,0%
4.2.1	**domácí**	28	0	64	231	50	373	21,9%
4.2.2	**zahranicí**	900	190	0	0	239	1 329	78,1%

5. Tvorba katalogu

5.1 Zpracování fondu

Číslo	Údaj	1995	1996	1997	1998	1999	96/95 v%	97/96 v%	98/97 v%	99/98 v%
5.1	Vecné zpracování									
5.1.1	knih	4 693	6 506	4 060	3 169	2 836	138,6%	62,4%	78,1%	89,5%
5.1.2	casopisu	2 003	705	247	146	168	35,2%	35,0%	59,1%	115,1%
5.1.3	mikrografických medií	0	11	9	9	4		81,8%	100,0%	44,4%
5.1.4	elektronických medií	0	0	2	3	2			150,0%	66,7%
5.1.5	FL (tituly)	8 446	9 498	6 912	6 944	4 103	112,5%	72,8%	100,5%	59,1%
5.2	Jmenné zpracování									
5.2.1	knih	5 084	6 484	4 381	3 618	3 096	127,5%	67,6%	82,6%	85,6%
5.2.2	casopisu	6 467	6 589	5 512	3 946	5 631	101,9%	83,7%	71,6%	142,7%
5.2.3	mikrografických medií	12	0	11	8	10	0,0%		72,7%	125,0%
5.2.4	elektronických medií	0	0	2	3	2			150,0%	66,7%
5.2.5	FL (tituly)	8 446	9 608	6 972	6 944	4 103	113,8%	72,6%	99,6%	59,1%
5.3	Retrokonverze záznamu									
5.3.1	knih	58 000	63 500	936	825	1 690	109,5%	1,5%	88,1%	204,8%

5.4 Lístkové katalogy (pocet záznamu)

Číslo	Údaj	Stav 1998	Prírustek 1999	Stav 1999
5.4	Lístkové katalogy celkem [1]	4 238 587	4 635	4 243 222
5.4.1	Služební katalogy a seznamy celkem	2 007 494	17 143	2 024 637
5.4.1.1	generální katalog knih	806 857	4 357	811 214
5.4.1.2	generální katalog casopisu	417 139	10 420	427 559
5.4.1.3	prírustkový seznam knih [3]	219 982	0	219 982
5.4.1.4	prírustkový seznam casopisu [4]	131 580	0	131 580
5.4.1.5	místní seznam knih	208 852	385	209 237
5.4.1.6	místní seznam casopisu	223 084	1 981	225 065
5.4.2	Ctenárské katalogy celkem [1] [2]	2 231 093	-12 508	2 218 585
5.4.2.1	jmenný	809 344	0	809 344
5.4.2.2	predmetový	462 289	0	462 289
5.4.2.3	systematický	718 084	0	718 084
5.4.2.4	casopisu názvový	188 814	1 343	190 157
5.4.2.5	casopisu systematický	26 573	395	26 968
5.4.2.6	kartotéka novinek	20 901	112	21 013
5.4.2.7	FL jmenný [5]	25 989	-14 246	11 743

[1] kartotéka novinek nezahrnuta do souctu

[2] ctenárské lístkové katalogy knih se od r. 1999 nedoplnují. Prírustky knih jsou uvedeny v BD Katalog.

[3] lístkový prírustkový seznam knih není od r.1996 doplnován

[4] lístkový prírustkový seznam casopisu není od r.1996 doplnován

[5] FL jmenný katalog není od r. 1992 doplnován

5.4.3 Údržba katalogu

Číslo	Údaj	1998	1999
5.4.3.1	Zrevidováno záznamu	199 187	110 629
5.4.3.2	Doplneno záznamu	910	2 545
5.4.3.3	Vyrazeno záznamu	24 414	4 217

6. Obsahová proverka a generální inventární revize fondu

6.1 Obsahová proverka

Číslo	V rámci obsahové proverky bylo	Provereno	Vyrazeno v knih. jedn.
6.1	celkem	14 189	35 286
6.1.1	z toho základní fond	0	0
6.1.1.1	z toho skripta	0	0
6.1.1.2	neprofilová liter.	5 524	3 740
6.1.1.3	"Referativnyj žurnal"	8 665	8 665
6.1.2	specializované fondy	0	0
6.1.2.1	z toho normy	0	0
6.1.2.2	firemní literatura	247 MDT	22 881

6.2 Generální inventární revize

Provereno 14 069 knihovních jednotek. Pocet zjištených chyb = 933.

7. Stav sekundárních fondu (viz. též katalogy knihovny - 5.4)

7.1 Báze dat pro uživatele

Číslo	Údaj	Pocet záznamu		
		stav 1998	zmeny 1999	stav 1999
7.1.1	BD STK prístupné službami INTERNETu	136 858	2 967	139 825
7.1.1.1	OPAC knih	133 688	2 741	136 429
7.1.1.2	OPAC casopisu	3 170	226	3 396
7.1.2	Báze dat zakoupené (pocet)	12	0	12
7.1.2.1	z toho zprístupnené v UltraNetu	7	1	8

7.2 Báze dat pro služební potrebu

Číslo	Údaj	Pocet záznamu		
		stav 1998	zmeny 1999	stav 1999
7.2	Celkem	373 684	76 688	450 372
7.2.1	BD katalog (knihy)	158 203	5 563	163 766
7.2.2	BD casopisu	3 170	210	3 380
7.2.3	Evidence uživatelu	39 595	3 567	43 162
7.2.4	Historický fond [1)]	16 039	745	16 784
7.2.5	Evidence cár. kódu knihoven	598	134	732
7.2.6	Bibliografie literatury o STK	199	307	506
7.2.7	BD CNS ISSN [2)]	4 865	465	5 330
7.2.8	SIGLE	0	182	182
7.2.9	BD ANAL (článková bibliografie)	8 655	3 085	11 740
7.2.10	Souborný katalog casopisu VPK	4 387	137	4 524
7.2.11	AVS	137 973	62 293	200 266

[1)] ve zpráve za r.1998 je uveden chybne pocet záznamu za r. 1998 (5165)
2) ve zpráve za r.1998 je uveden chybne pocet záznamu za r. 1998 (5165)

7.3 Báze dat interní

Číslo	Název
7.3	Báze dat interní
7.3.1	Fakturace rešerší
7.3.2	Evidence CSN
7.3.3	Firemní literatura
7.3.4	ÚEVZOD 93-94
7.3.5	ÚEVZOD 80-90 (DASAT)
7.3.6	ÚEP
7.3.7	Current contents
7.3.8	Evidence a fakturace požadavku na repro
7.3.9	Evidence mikrofiší
7.3.10	Evidence požadavku na výpujcky periodik
7.3.11	Bibliografie literatury o STK
7.3.12	Výzkumné zprávy STK
7.3.13	Fakturace a evidence MMVS
7.3.14	Fakturace do zahranicí
7.2.15	Elektronické kopie

7.4 Hospodársko-správní báze dat pro služební potrebu

Číslo	Název
7.4	Hospodársko-správní báze dat
7.4.1	Personalistika
7.4.2	Úcetnictví
7.4.3	Evidence majetku
7.4.4	Skladová evidence
7.4.5	Evidence komponent výpocetní techniky

B. SLUŽBY

1. Výpujcky

1.1 Celkový pocet výpujcek vcetne interních (bez reprografických služeb)

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
1.1	**Pocet výpujcek celkem[1)]**	482 133	319 764	66,3%
1.1.1	**základní fond**	154 225	142 581	92,4%
1.1.2	**fond firemní literatury**	319 258	167 320	52,4%
1.1.3	**fond mikrografických medií**	2 393	3 538	147,8%
1.1.4	**fond norem**	5 995	5 859	97,7%
1.1.5	**elektronické dokumenty[2)]**	262	466	177,9%

[1)] neevidované výpujcky nejsou uvedeny [2)] zahrnuje pouze výpujcky samostatných elektronických dokumentu

1.2 Skladba výpujcek z fondu STK externím uživatelum

Číslo	Fond	Absencní výpujcky									Prezencní výpujcky		
		Osobní		MVS, MMVS		Cirkulace temat. rad		Celkem			Protokolované		
		1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	99/98 v %	1998	1999	99/98 v %
1.2	**Celkem**	117 013	113 962	1 362	1 283	10 317	3 753	128 692	118 998	92,5%	36 306	28 848	79,5%
1.2.1	**ZF**	115 591	113 099	1 060	1 276	0	0	116 651	114 375	98,0%	33 596	25 236	75,1%
1.2.2	**FL**	1 394	823	296	0	10 317	3 753	12 007	4 576	38,1%	351	198	56,4%
1.2.3	**MF**	28	40	6	7	0	0	34	47	138,2%	2 359	3 414	144,7%

ZF - základní fond
FL - fond firemní literatury
MF - fond mikrografických medií
MVS - meziknihovní výpujcní služby
MMVS - mezinárodní MVS

1.3 Skladba výpujcek MVS a MMVS ze základního fondu STK jiným knihovnám

Číslo	Služba	Požadavky			Kladne vyrízeno								% kladne vyrízených požadavku	
					Výpujckou		Kopií				Celkem			
							Papírovou		Elektronickou[1)]					
		1998	1999	99/98 v %	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	98 v %	99 v %
1.3	**Celkem MVS a MMVS**	17 119	13 349	78,0%	1 060	1 276	11 807	7 867	1 723	2 605	14 590	11 748	85,2%	88,0%
1.3.1	**MVS ZF**	16 694	13 054	78,2%	1 052	1 251	11 531	7 656	1 723	2 605	14 306	11 512	85,7%	88,2%
1.3.2	**MMVS**	425	295	69,4%	8	25	276	211	0	0	284	236	66,8%	80,0%

[1)] kopie pro osobní potrebu dodávané elektronicky

1.4 Výpujcky ze zahranicních knihoven (MMVS) zajištené pro uživatele STK

Číslo	Služba	Požadavky			Kladne vyrízeno								% kladne vyrízených požadavku	
					Výpujckou		Kopií				Celkem			
							Papírovou		Elektronickou[1)]					
		1998	1999	99/98 v %	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	98 v %	99 v %
1.4	**Celkem**	3 256	3 905	119,9%	1 188	1 278	1 389	1 999	340	305	2 917	3 582	89,6%	91,7%

[1)] kopie pro osobní potrebu dodávané elektronicky

1.5 Poradí zemí podle poctu výpujcek ze zahranicí

Poradí	Název zeme	Pocet výpujcek
1.	Švédsko	1239
2.	SRN	1123
3.	Velká Británie	545
4.	Nizozemí	447
5.	Švýcarsko	88

1.6 Poradí zemí podle poctu výpujcek vyžádaných z STK

Poradí	Název zeme	Pocet výpujcek
1.	Slovensko	235
2.	Polsko	3
3.	Rusko	1
4.		
5.		

2. Interní výpujcky z fondu STK a další interní služby

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
2.1	**Interní výpujcky celkem**	3 978	3 036	76,3%
2.1.1	**krátkodobé**	437	456	104,3%
2.1.2	**dlouhodobé**	106	133	125,5%
2.1.3	**služební fond a spotreba**	2 079	1 022	49,2%
2.1.4	**cirkulace casopisu**	1 356	1 425	105,1%
2.2	**Výpujcky z jiných knihoven**	22	66	300,0%

3. Provoz skladu

Číslo	Služba	Požadavky		Kladne vyrízeno		Pož./Kl. vyr. v %		Expedováno svazku	
		1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
3.	**Celkem**	84 651	93 434	76 486	86 436	90,4%	92,5%	90 270	98 995
3.1	**z toho z depozitních skladu**	9 319	10 922	8 403	9 807	90,2%	89,8%	13 204	14 607

4. Provoz reprografie

4.1 Prehled požadavku na reprografické služby nahrazující výpujcku

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
4.1	Vyrízeno požadavku celkem	28 163	37 070	131,6%
4.1.1	poštou	11 812	9 257	78,4%
4.1.2	ve studovnách	6 923	18 886	272,8%
4.1.3	v laboratori	7 705	6 322	82,1%
4.1.4	prostrednictvím WWW	1 723	2 605	151,2%

4.2. Výkon reprografické laboratore (v kusech)

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
4.2	Celkem	172 181	156 876	91,1%
4.2.1	kopie papírové	152 662	132 910	87,1%
4.2.2	zvetšeniny	3 117	2 138	68,6%
4.2.3	kopie elektronické[1)]	16 402	21 828	133,1%

[1)] kopie pro osobní potrebu dodávané elektronicky

4.3. Výkon pohotovostních kopírek (v kusech)

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
4.3	Celkem kopírky	103 576	144 367	139,4%
4.3.1	všeobecná studovna	54 201	63 319	116,8%
4.3.2	studovna ref. a fir. literat.	1 385	11 695	844,4%
4.3.3	hala služeb	4 353	27 606	634,2%
4.3.4	služební	43 637	41 747	95,7%

5. Rešerše, písemné informace

5.1 Rešerše

Číslo	Druh	z referát. casopisu		z BD LAN STK		z BD na CD-ROM		z WWW		z firem. literatury		Celkem	
		1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
5.1	Celkem	4	1	14	5	134	131	8	1	48	99	208	237
5.1.1	rucní	4	1	0	0	0	0	0	0	18	75	22	76
5.1.2	strojové	0	0	14	5	134	131	8	1	30	24	186	161

5.2 Písemné informace (individuální)

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
5.2	Poskytnuto písemných informací	12 173	17 716	145,5%
5.2.1	z toho e-mailem	8 748	11 838	135,3%

6. Publikace (název publikace a mesíc vydání)

1. Státní technická knihovna - CD-ROM STK5/99 - kveten 1999
2. Výrocní zpráva Státní technické knihovny 1998 - 42 s.,cervenec 1999
3. Polytematický strukturovaný heslár (aktualizace) - ctyrstránkový leták, srpen 1999
4. Z historie Státní technické knihovny (aktualizace) - šestistránkový leták, srpen 1999
5. Studovny Státní technické knihovny (aktualizace) - ctyrstránkový leták, srpen 1999
6. Státní technická knihovna (aktualizace) - dvoustránkový leták, srpen 1999
7. Služby Státní technické knihovny (aktualizace) - ctyrstránkový leták, zárí 1999
8. Elektronické služby Státní technické knihovny- ctyrstránkový leták, zárí 1999
9. Stredisko konzultacních, rešeršních a referencních služeb, Školicí stredisko - jednostránkový leták, ríjen 1999
10. Teze pro Seminár o elektronických službách typu document delivery pro pracovníky verejne prístupných knihoven - 12 s., listopad 1999
11. Seminár o elektronických službách typu document delivery pro pracovníky verejne prístupných knihoven. Sborník príspevku. - v tisku /asi 100s/, prosinec 1999
12. Seznam technických a prírodovedných casopisu obj. do fondu STK,vybraných vš. knihoven a SVK na rok 2000.ISSN 1212-902X.ISBN 80-901287-7-7.Vyjde v lednu 2000.

7. Pocet registrovaných uživatelu a pocet registrovaných návštevníku STK

Číslo	Údaj	1998	1999	99/98 v%
7.1	Uživatelu registrováno celkem	38 627	43 351	112,2%
7.1.1	fyzictí uživatelé	16 692	14 481	86,8%
7.1.1.1	instituce	90	82	91,1%
7.1.1.2	studenti	11 084	10 076	90,9%
7.1.1.3	cizinci	481	404	84,0%
7.1.1.4	ostatní	5 037	3 919	77,8%
7.1.2	registrovaní uživatelé poc. studovny	1 837	1 595	86,8%
7.1.3	virtuální uživatelé [1)]	52	120	230,8%
7.1.3.1	instituce	31	69	222,6%
7.1.3.2	jednotlivci	21	51	242,9%
7.2	Pocet návštevníku celkem	227 637	279 778	122,9%
7.2.1	fyzictí návštevníci	117 804	114 053	96,8%
7.2.1.1	všeobecné studovny	23 114	25 346	109,7%
7.2.1.2	studovny ref. a fir. literat.	2 982	2 471	82,9%
7.2.1.3	pocítacové studovny	22 773	21 912	96,2%
7.2.1.4	archivu fir. lit.	202	187	92,6%
7.2.2	virtuální návštevníci	109 833	165 725	150,9%
7.2.2.1	OPAC Telnet	7 093	5 756	81,2%
7.2.2.2	OPAC WWW	12 913	18 343	142,1%
7.2.2.3	Ostatní WWW	89 827	141 626	157,7%

[1)] Majitelé uživatelských kont

Obrazová příloha

Obr. 1 Ing. Svoboda s redaktorem Růžičkou (časopis Týden) 20. 1. 1999

Obr. 2 CD-ROM STK. květen 1999

Obr. 3 Cena INFORUM získaná STK 19. 5. 1999

Obr. 4 Návštěva maďarských knihovníků z klubu Tabula Rasa 9. 9. 1999

Obr. 5 Oficiální otevření Střediska studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb 27. 9. 1999

Obr.6 Týden knihoven, Staroměstské náměstí 18. 10. 1999

Obr. 7 Seminář o elektronických službách typu document delivery 22.– 25. 11. 1999

Obr. 8 Kanceláře odboru 3 před rekonstrukcí (místnost s balkonem, 1. patro)

Obr.9 Kanceláře odboru 3 po rekonstrukci

Obr. 10 Nově otevřené Středisko studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb

Obr. 11 Nově otevřené Středisko a studoven a konzultačních, rešeršních a referenčních služeb

Obr. 12 Školicí středisko

Obr. 13 Školicí středisko

Obr. 14 Školicí středisko

Obr. 15 Zátiší se sponzorem

SEZNAM V TEXTU POUŽITÝCH ZKRATEK

AACR2	Anglo-American Cataloguing Rules
ANL	Kooperační systém analytické bibliografie Národní knihovny ČR
ASLIB	Association for Information Management
CASLIN	Czech and Slovak Library Information Network
CD-ROM	Compact Disc-Read Only Memory
CVTI SR	Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky
ČNS ISSN	České národní středisko ISSN
ČVUT	České vysoké učení technické
DBMS	Database Management System
EAN	European Article Numbering
EAGLE	European Association for Grey Literature Exploitation
ELAG	European Library Automation Group
FL	Firemní literatura
IATUL	International Association of Technical University Libraries
IC	International Center
INVIK	Integrovaná virtuální knihovna
ISRN	International Standard Report Numbering
ISSN	International Standard Serial Numbering
JASON	Journal Article Supply On Demand
KSŠL	Kooperační systém šedé literatury
LAN	Local Area Nerwork
MDT	Mezinárodní desetinné třídění
MK ČR	Ministerstvo kultury ČR
MMVS	Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MVS	Meziknihovní výpůjční služba
OON	Ostatní osobní náklady
OPAC	Online Public Access Catalogues
PSH	Polytematický strukturovaný heslář
RISK	Rozvoj informační sítě knihoven
SIGLE	System for Information of Grey Literature in Europe
SKC	CASLIN – Souborný katalog ČR
SKIP	Svaz knihovníků a informačních pracovníků
STK	Státní technická knihovna
TU	Technická univerzita
UNIMARC	Unified Machine Readable Cataloguing
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
WWW	World Wide Web

Počítačové systémy a sítě:

ALEPH	Automated Library Expandable Program of Hebrew University
CESNET	Czech Educational and Scientific Network
PASNET	Prague Academic and Scientific Network
TEN-34	Trans-European Network Interconnect at 34 Mbit/s

Účelová publikace

NEPRODEJNÉ

Výroční zpráva Státní technické knihovny 1999

Odpovědný redaktor: PhDr. Jan Bayer
Redakce: Ondřej S. Litecký, Marie Štěrbová, Ing. Roman Ouzký (statistiky), PhDr. Miloslava Rupešová, Ing. Martin Svoboda
Podklady: PhDr. Jan Bayer, CSc., PhDr. Zdenka Kloučková, Mgr. Mária Kolářová, PhDr. Anna Patočková, PhDr. Miloslava Rupešová, Ing. Martin Svoboda, Mgr. Zuzana Švastová, Ing. Marie Vadlejchová, Ing. Jiří Vild, Mgr. Jana Vondráková
Foto: Ing. Dagmar Haltmarová, Ing. Jiří Šmíd

© Státní technická knihovna 2000
Vydala Státní technická knihovna
Praha 2000